

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

THE ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AFFECTING DOING CLASSROOM RESEARCH
OF TEACHERS UNDER BURIRAM EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3

วิทยานิพนธ์

ของ

สัจจา พรหมเมตตา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2554

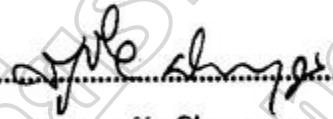
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

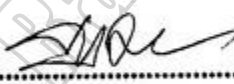
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์
ของนายสังจา พรหมเมตตา เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการควบคุม
(รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน ทรงวิวัฒน์)

.....กรรมการควบคุม
(ดร. สุรัชย์ ปิยานุกุล)

.....กรรมการสอบ
(ดร. นฤมล สมकुณา)

.....กรรมการสอบ
(ดร. ชูเกียรติ จารัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่.....เดือน 14 มี.ค. 2554 พ.ศ. 2554

ชื่อเรื่อง	บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3	
ผู้วิจัย	สัจจา พรหมเมตตา	
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ โกวิท เชื้อมกลาง	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน ทรงวิวัฒน์	กรรมการ
	ดร. สุรัชย์ ปิยานุกูล	กรรมการ
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 โดยการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) หลังจากนั้นจะทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร โรงเรียน 106 คนและครูผู้สอนจำนวน 244 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9845 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test แบบ One Sample t-test และแบบ Independent Sample - t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
3. ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการอบรมวิจัย และไม่เคยผ่านการอบรมวิจัย มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

4. ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อบทบาทการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัย และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE: The Roles of School Administrators Affecting Doing Classroom Research of Teachers Under Buriram Educational Service Area Office 3

AUTHOR: Sajja Prommatta

THESIS ADVISORS: Associate Professor Kowit Cheumklang Advisor
Assistant Professor Dr.Sa-nguan Songwiwat Co - advisor
Assistant Professor Dr.Surachai Piyanukoon Co - advisor

DEGREE Master of Education **Major** Educational Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University **YEAR** 2011

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the roles of school administrators towards classroom research of teachers under Buriram Educational Service Area Office 3. The samples were 106 school administrators and 244 teachers, selected through proportional stratified random sampling and simple random sampling respectively. The research instrument was a questionnaire with rating scale technique. The statistics used to analyze the data collected were percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by t-test and F-test. If the significant differences were found, the Scheffe' method was used.

The results of this research were as follows:

1. The opinions of the teachers and the school administrators towards the roles of the school administrators in doing classroom research of the teachers as a whole was at moderate level.
2. There were significant differences at the level of .05 for the opinions of the teachers and the school administrators towards the roles of the school administrators in doing classroom research of the teachers.
3. there was no significant difference in the opinions of The teachers and the school administrators both who had experience and inexperience in doing research.
4. The opinions of the teachers and the school administrators performing at small, medium, large, and special large-size school in doing classroom research as a whole were statistically significant differente at .05 level. When considering at each aspect, it was found that

the successful promotion in doing classroom research was significant different; whereas, the responsibility to the research teachers was statistically significant different at .05.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจากคณะบุคคลหลายท่าน

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์โกวิท เชื้อมกลาง ประธานกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน ทรงวิวัฒน์ ดร. สุรัชย์ ปิยานุกูล กรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ เรียบร้อย

และขอกราบขอบพระคุณ นายอำนาจ เกิดแสงรัตน์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 นางทิวา ลิเสณ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชน วัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 นายบุญส่ง พรหมณ์ศิริคุณ ครูชำนาญ การพิเศษ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนชุมชนวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่เมตตาอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ เพื่อการวิจัย

ขอขอบคุณเจ้าของเอกสาร ตำรา และงานวิจัยทุกท่านที่ให้ผู้วิจัย ได้นำข้อมูลมาศึกษาอ้างอิง ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ประโยชน์และคุณค่าอันจะพึงเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบสักการะบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา คณาจารย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สัจจา พรหมเมตตา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน.....	8
บทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียน.....	10
การวิจัยในชั้นเรียน.....	13
ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน.....	13
คุณลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน.....	15
รูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน.....	17
กระบวนการ หรือขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	19
ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
งานวิจัยในประเทศ.....	26
งานวิจัยต่างประเทศ.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	63
สมมติฐานของการวิจัย.....	64
วิธีดำเนินการวิจัย.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	71
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	71
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	77
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย.....	85
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	84
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	86
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	94
ภาคผนวก ฉ ประวัติผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตามขนาด โรงเรียน	32
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน จำแนกตามขนาด โรงเรียน.....	32
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง.....	42
4 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	42
5 บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน.....	44
6 บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัย ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู.....	45
7 บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู.....	46
8 บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู.....	47
9 บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู.....	49
10 ระดับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน....	50
11 ระดับของบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน	50
12 ระดับของบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ระดับของบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน	51
14 ระดับของบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน.....	52
15 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน	53
16 ผลเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรม วิจัยในชั้นเรียน.....	54
17 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตามขนาด ของโรงเรียน	55
18 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนที่มีต่อการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนเป็นรายคู่ โดยจำแนกตาม ขนาดของ โรงเรียน.....	56
19 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนที่มีต่อการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร โรงเรียน เป็นรายคู่ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	57
20 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนที่มีต่อการความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร โรงเรียน เป็นรายคู่ โดยจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอน ที่มีต่อการความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน เป็นรายกลุ่ม โดยจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	58
22 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอน ตามความเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมทุกด้าน เป็นรายกลุ่ม โดยจำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	59
23 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	60

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทย จึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในการพัฒนาการศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ เพื่อปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดการศึกษาวិทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาประเทศ และพัฒนาวิชาชีพครู

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 และมาตรา 30 ได้ให้ความสำคัญกับการนำการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้สถานศึกษาควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1 - 2) พ.ศ. 2546. : 8 - 9) การที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นคือการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน เพราะว่าการวิจัยคือการแสวงหาความจริง และการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ อีกทั้งการวิจัยเป็นการแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพราะถ้าหากครูได้นำปัญหาที่ประสบในชั้นเรียนในโรงเรียนที่ตนมีส่วนร่วมรับผิดชอบเกี่ยวข้องอยู่มาทำการศึกษาวิจัย จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องนำข้อมูลนี้มาวิเคราะห์แปลผลและนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จะช่วยส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ และมีคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องทดลอง คิดค้นหาหลักและวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และเทคนิควิธีใหม่ ๆ นี้ ครูสามารถนำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ได้มีประสิทธิภาพบรรลุ

ตามวัตถุประสงค์ได้ เพราะการวิจัยเป็นวิธีการศึกษาแขนงหนึ่งของวิชาจิตวิทยา ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์ (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2544:6) การทำวิจัยในชั้นเรียน ดูเหมือนว่าเป็นเรื่องยากสำหรับครูผู้สอน เนื่องจากการขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอนน้อยมากหรือ ไม่มีเลย และยังขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของ บัญชา อึ้งสกุล (2539:59) ได้ทราบถึง ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร โรงเรียน ได้แก่ ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียนเนื่องจาก ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่มองข้ามการวิจัย หรือผู้บริหาร โรงเรียนเสียเวลา ไปกับงานวิจัยในสิ่งที่รู้ แล้ว ใช้เวลาในการศึกษาผลนานเกิน ไปการกำหนดทิศทางการวิจัยยังไม่ชัดเจนที่จะไปสู่การปฏิบัติ ได้ ผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถในการวิจัย รวมทั้งยังขาดเทคนิควิธีการและการให้คำปรึกษา แนะนำในการทำวิจัยในสถานศึกษา และจากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิจัย ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการพบว่า ผู้บริหารทุกระดับให้ ความสำคัญกับนโยบายการวิจัยน้อย วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานวิจัย ไม่เพียงพอกับความต้องการ รวมทั้งบุคลากรขาดความเข้าใจในงานด้านวิจัย ส่งผลให้ การบริหารงานและการดำเนินงานวิจัยไม่บรรลุผลสำเร็จ (กรมวิชาการ 2547:บทคัดย่อ) และ งานวิจัยของบุญฉือ ไชยชิต (2545:48) เรื่อง บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนให้ส่งเสริมครูผู้สอนสามารถทำการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จึงทำให้ครูผู้สอนและผู้บริหารมี ความตื่นตัวต่อเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนมาก แต่อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยนี้ครูผู้สอนและ ผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยใน ชั้นเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งนั่นหมายความว่าผู้บริหาร โรงเรียนควรเพิ่มบทบาท ของตนเองเกี่ยวกับการส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียนให้มากขึ้น จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงจำเป็นที่ ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องเข้ามามีบทบาทในการสร้างภาพพจน์ใหม่ ให้เป็นผู้นำทางวิชาการ มีหน้าที่ ในการนำแนวคิดใหม่ ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1-2) พ.ศ.2546 มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 1-2) พ.ศ. 2546 :9) จึงถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

หรือผู้อำนวยการ โรงเรียนจะต้องส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาบุคลากร ในองค์กรสถานศึกษาให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งถือว่าเป็นภาระงานของครูที่จะต้องทำวิจัยไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงานสอนประจำวัน สำหรับเรื่องจะนำมาศึกษาวิจัยนั้นส่วนมากจะเป็นปัญหาที่ครูพบจากการปฏิบัติงานสอนในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะแก้ปัญหานั้น ๆ หรืออาจมาจากความคิดริเริ่มของครูในการที่จะพัฒนาปรับปรุงวิธีสอนหรือสื่อการสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (อัญจรา สรวัสวดี. 2540:16)

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งครูผู้ปฏิบัติการสอนจึงมีความสนใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาว่ามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และให้การสนับสนุน แก่ครูผู้สอน ในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ อย่างไร ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เพื่อที่จะเป็นข้อมูลในการพัฒนางานส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาท ของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและคณะครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยจำแนกตามประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูและผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มี

ความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนแตกต่างกัน

3. ครูและผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3
2. ทำให้ทราบความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3
3. สามารถนำผลการวิจัยไปส่งเสริมบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3
4. สามารถเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย การวางแผน ปรับปรุงพัฒนาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3 ใน 4 ด้านได้แก่
 - 1.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.2 ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3 โดยยึดข้อมูลจากทำเนียบโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2551 จัดทำโดยฝ่ายแผนงานและงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 238 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 238 คน มีครูจำนวน 3,172 คน (สำนัคนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2551)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากจำนวนประชากรคือ ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 238 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน และจากจำนวนประชากร คือครูผู้สอน จำนวน 3,172 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน โดยการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) หลังจากนั้นจะทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปร ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 สถานภาพ

3.1.1.1 ผู้บริหาร โรงเรียน

3.1.1.2 ครูผู้สอน

3.1.2 ประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน

1. เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน

2. ไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.2.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม คือบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในด้านต่อไปนี้

3.2.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

3.2.2 ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

3.2.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.2.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รักษาราชการแทนตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. ครู หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
3. บทบาทผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง บทบาทการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ดังต่อไปนี้
 - 3.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริม ให้มีนโยบายและแผนประชุมชี้แจงจัดสรรงบประมาณและหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนพัฒนาครูผู้สอน ในการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 3.2 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการยกย่อง ชมเชยให้เกียรติบัตร พร้อมส่งเสริมให้ครู ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการเพื่อพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 3.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับ ส่งเสริมเพื่อพัฒนาบุคลากร ใน โรงเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
 - 3.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนต่อจัดกระตุ้นครูผู้สอนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าเป็นหน้าที่ที่ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบ เพื่อแสวงหานวัตกรรมใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป
4. การทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบในการหาวิธีแก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน โดยการใช้ความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักในการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอน
5. ประสิทธิภาพการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การจำแนกผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เคยผ่านการอบรมและไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - 5.1 เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน
 - 5.2 ไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน

6. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดโรงเรียนโดยยึดจำนวนนักเรียนตามความมากน้อยของนักเรียนแบ่งเป็น 4 ขนาดดังนี้

- 6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 121 คน
- 6.2 โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 - 600 คน
- 6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 601 - 1,500 คน
- 6.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในครั้งนี้ มุ่งศึกษาในงานบทบาทด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินการศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้องนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน
 - 1.1 ความหมายของคำว่าบทบาท
 - 1.2 บทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียน
2. การวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.2 คุณลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.3 รูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.4 กระบวนการ หรือขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.5 ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

ความหมายของคำว่า “บทบาท”

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542:602) การทำตามบทบาท การทำตามบทบาท โดยปริยายหมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู

มีนักวิชาการให้ได้คำนิยามเกี่ยวกับบทบาทไว้หลายทัศนะดังนี้

เปลี่ยน พากเพียร (2537 : 14) ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทของบุคคลที่แสดงออกมานั้น เป็นการจำแนกชนิดของบุคคลในสังคมขึ้นอยู่กับสถานภาพที่บุคคลนั้นครองอยู่ คุณสมบัติ ส่วนตัวของบุคคล บทบาทของบุคคลจึงแตกต่างกันไป รวมทั้งสถานภาพทางกายและจิตของบุคคล ที่ดำเนินบทบาทนั้น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2539 : 167) ให้ความหมายไว้ว่า การแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่ ดำรงตำแหน่ง ความมีสิทธิหน้าที่ของตำแหน่ง การแสดงบทบาทตามตำแหน่งที่บุคคลครองอยู่นั้น ถือว่าเป็นบทบาทจริง (Actual Role) ซึ่งยึดถือตามนั้น สิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งและสอดคล้อง กับค่านิยมและปทัสถาน (Value and Norms) ของสังคมการแสดงบทบาทตามตำแหน่งย่อมมีส่วน เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม

น้อม งามนิสัย และคณะ (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การกระทำหน้าที่ตามสถานภาพ ที่มีอยู่ เช่น ผู้ที่มีสถานภาพเป็นพ่อแม่ บทบาทคือต้องทำมาหากินเพื่อเลี้ยงดูครอบครัวให้การอบรม เลี้ยงดูปกป้องคุ้มครองลูก ผู้เป็นลูกมีบทบาทต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ขยันเรียนหนังสือช่วย พ่อแม่ทำงานบ้าน เลี้ยงดูพ่อแม่เมื่อท่านแก่ชรา เป็นต้น

สุรพล พุฒคำ (2522 : 19) ให้ความหมายไว้ว่า บทบาทและหน้าที่เป็นของคู่กัน ซึ่ง กำหนดควบคู่กับตำแหน่งที่บุคคลคนนั้นจะได้รับ บทบาทเป็นเงื่อนไขที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ทำ รวมทั้งสิทธิต่าง ๆ ที่ได้รับมาพร้อมกับตำแหน่ง เป็นสิทธิและหน้าที่ที่จะต้องไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ดังนั้นบทบาทจึงมีความหมาย 2 ประการ คือ

1. บทบาทที่ได้รับมาพร้อมกับตำแหน่ง เป็นบทบาทที่เกิดมาพร้อมกับตำแหน่งเมื่อ บุคคลดำรงตำแหน่งใดก็จะแสดงบทบาทตามกฎหมาย ระเบียบ ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ และ สิทธิกำหนดไว้เป็นบรรทัดฐาน
 2. บทบาทที่เป็นความหวังของผู้เกี่ยวข้อง เป็นบทบาทที่เกี่ยวข้องคาดว่า บุคคลที่เข้าไป ดำรงตำแหน่งนั้นจะต้องมีแบบแผน พฤติกรรมอย่างหนึ่งอาจจะตรงกับแบบแผนที่กำหนด
- จึงสรุปได้ว่า บทบาทหมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ และสิทธิความผูกพันตามสถานภาพตำแหน่งในสังคม โดยสังคมกำหนดหรือคาดหวังในบทบาท ของบุคคลนั้นในตำแหน่งหรือฐานะที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ เพื่อให้บุคคลนั้นได้ปฏิบัติตามบทบาท อำนาจหน้าที่ตามบทบาทของคน

บทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนถือว่ามียุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อการบริหารโรงเรียน เนื่องจากบทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียนจะส่งผลโดยตรงต่อผลงานและผลผลิตขององค์กร ความสำเร็จและความล้มเหลวของการบริหารการศึกษาขึ้นอยู่กับปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน นอกจากนี้ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2529 : 38-40) ได้แสดงแนวคิดที่ว่า ผู้บริหารหรือผู้นำ ควรมียุทธศาสตร์ดังนี้

1. ผู้นำในฐานะผู้บริหาร คือบทบาทที่ผู้บริหารใช้ประสานงานระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในองค์กรเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดี ผู้นำจะเป็นผู้ควบคุมนโยบายและกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม รับผิดชอบดูแลนโยบายให้เป็นไปด้วยดี
2. ผู้นำในฐานะผู้วางแผน เป็นผู้วางแผนการปฏิบัติงานทุกชนิด เป็นผู้ตัดสินใจว่าบุคลากรในองค์กร ควรใช้วิธีการอย่างไรและใช้อะไรมาประกอบเพื่อให้งานบรรลุผลตามต้องการ ผู้นำมีหน้าที่ต้องดูแลด้วยว่าแผนที่วางไว้นั้นมีการดำเนินการตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่และมักเป็นผู้เดียวที่ทราบแผนทั้งหมด คนอื่นรู้เฉพาะส่วนที่ตนรับผิดชอบเท่านั้น
3. ผู้นำในฐานะผู้กำหนดนโยบาย คือการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายขององค์กร วัตถุประสงค์และนโยบายเหล่านั้นจะ ได้มาจากผู้นำขององค์กรนั้น ๆ และจากผู้ได้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะมาจากผู้ใดก็ตาม ผู้นำมีสิทธิ์เลือกหรือวินิจฉัยด้วยตนเองตามความเหมาะสมได้
4. ผู้นำในฐานะผู้เชี่ยวชาญ โดยทำหน้าที่คล้ายผู้อำนวยการในสาขาวิชาชีพแต่เนื่องจากผู้นำมิได้หมายถึง ผู้รู้ทั้งหมดทุกเรื่อง ดังนั้นผู้นำจึงต้องมีที่ปรึกษาคอยทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้วย
5. ผู้นำในฐานะเป็นตัวแทนติดต่อกับบุคคลภายนอก สมาชิกของกลุ่มหรือหน่วยงานใดก็ตามไม่สามารถจะทำการติดต่อกับบุคคลภายนอกได้ในขณะเดียวกันพร้อม ๆ กันจึงต้องอาศัยผู้ที่กลุ่มเห็นว่ามีคุณสมบัติพอที่จะทำหน้าที่แทนกลุ่มได้ บุคคลดังกล่าวนี้จึงกลายเป็นผู้ที่มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์แทนกลุ่มติดต่อกับหน่วยงานอื่น ภายนอกองค์กรและคอยรับการติดต่อจากบุคคลภายนอก
6. ผู้นำในฐานะผู้ควบคุมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มจะเป็นผู้ดูแลรายละเอียดต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มเป็นเรื่องที่ผู้นำทุกคนไม่อาจมองข้าม ทั้งนี้ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับขวัญกำลังใจของบุคลากรด้วย ผู้นำที่ดีจึงต้องตระหนักถึงเรื่องนี้เพราะถ้าไม่สามารถรักษาความรู้สึกที่เข้าใจกันและสามัคคีกลมเกลียวกัน ไว้ให้ได้ความรู้สึกแบ่งแยกต่าง ๆ อาจเกิดขึ้นได้ทุกขณะซึ่งจะนำไปสู่การแตกแยกในภายหลังได้
7. ผู้นำในฐานะให้ทุนและโทษ เช่นการขึ้นเงินเดือน การมอบหมายงาน ถ้าหากผู้นำมอบอำนาจประเภทนี้ให้แก่บุคคลคนหนึ่งมากเกินไป จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรได้

8. ผู้นำในฐานะคนกลางหรือผู้ตัดสิน เป็นผู้นำที่เกิดขึ้นในภาวะที่มีการเกิดการขัดแย้งขึ้นภายในองค์กร เป็นผู้คอยประสานความขัดแย้ง โดยการไกล่เกลี่ยทำความเข้าใจระหว่างคู่ขัดแย้ง

9. ผู้นำในฐานะบุคคลตัวอย่าง บุคคลที่มีความประพฤติดีหรือปฏิบัติงานดี จนได้รับการยกย่องอยู่เสมอว่าเป็นตัวอย่างที่ดีขององค์กร มักจะกลายเป็นผู้นำของบุคลากรอื่นได้โดยง่าย เพราะเป็นคนที่ได้รับการนับถือจากบุคลากรในองค์กร

10. ผู้นำในฐานะสัญลักษณ์ของกลุ่ม ความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกภายในกลุ่ม มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของกลุ่ม

11. ผู้นำในฐานะตัวแทนรับผิดชอบ องค์กรหรือหน่วยงานบางแห่งจะมีผู้นำคนเดียวหรือหลายคนอาสาเข้ารับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำบางอย่างของบุคคลหรือรับผิดชอบต่อกิจการทั้งหมดที่ตนในกลุ่มนั้นกระทำลงไป

12. ผู้นำในฐานะผู้มีอุดมคติ ผู้นำบางคนเป็นผู้กำหนดอุดมคติสร้างความเชื่อและศรัทธาต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรอื่นแม้กระทั่งคุณธรรมประจำใจและขนบประเพณีต่าง ๆ ของกลุ่ม

13. ผู้นำในฐานะบิดา ผู้นำประเภทนี้วางตนเป็นผู้อาวุโสของกลุ่มมีบุคลิกน่านับถือเป็นบิดาของกลุ่ม จะคิดว่ากล่าวใครก็ตาม การดูค่านับ ไม่มีใคร โกรธ เพราะทุกคนทราบดีว่าเบื้องหลังของการดูค่านับนั้น ๆ มีความรัก ความหวังคืออยู่ด้วยเสมอ เขาจะเป็นที่พึ่งพาทางใจให้แก่ทุกคนเมื่อมีความทุกข์

14. ผู้นำในฐานะผู้รับผิดชอบ บุคลากรทุกคนในกลุ่มย่อมหวังว่า เมื่อใดมีความเสียหายเกิดขึ้น ผู้นำคนนั้นจะถูกลงโทษแทนบุคลากรจำนวนมากในกลุ่ม โดยคนทุกประเภทต่างก็ไม่ต้องการรับผิดชอบเมื่อมีความผิดเกิดขึ้นแต่จะพากันชี้คตบุคลากรคนใดคนหนึ่งการชี้คตค เช่นนี้ทำให้บุคคลผู้ถูกชี้คตคเป็นผู้นำขึ้นมาได้เหมือนกัน เพราะเมื่อเหตุการณ์ร้าย ๆ ผ่านไป ผู้คนพากันเห็นใจที่เขาเคยได้รับเคราะห์กรรมแทนพวกคนแต่เพียงผู้เดียว

เบญจพร ทองโอ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาท การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยเปรียบเทียบระดับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามตัวแปรตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า

1. ทัศนะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลางทั้งภาพรวมและรายองค์ประกอบ

2. ข้าราชการครูและผู้บริหาร โรงเรียนมีทัศนะต่อบทบาทการส่งเสริมการวิจัยใน

ชั้นเรียนของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูทั้งภาพรวมและรายองค์ประกอบ

3. ข้าราชการครูและผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โรงเรียน ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายองค์ประกอบ

ถนัดวิทย์ ทองคำ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหาร โรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ใน 4 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการวิจัย ด้านให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัย ด้านการพัฒนาความรู้แก่ครูผู้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัย ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหาร โรงเรียนมีระดับบทบาทต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน
2. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โดยรวม ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพราะฉะนั้นบทบาทของผู้อำนวยการ โรงเรียน คือการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็น ผู้บริหาร วางแผน กำหนดนโยบาย อย่างผู้เชี่ยวชาญ ต้องติดต่อกับบุคคลภายนอก คอยควบคุม สมาชิกระหว่างกลุ่มให้มีความสัมพันธ์สามัคคี คอยดูแลรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งกำหนด โทษและให้รางวัล และเป็นแบบอย่างที่ดี มีอุดมคติ และคุณธรรมประจำใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดผลงาน หรือผลผลิตที่ดีตามนโยบายของสถานศึกษาหรือ โรงเรียน ซึ่งผู้อำนวยการ โรงเรียนจะดำเนินการ ด้วยวิธีใดนั้น ขึ้นอยู่กับข้อมูลและบริบทของ โรงเรียนที่ตั้งอยู่เป็นสำคัญ

การวิจัยในชั้นเรียน

คุณภาพการศึกษาเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา ซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาก็คือ ครู เนื่องจากเป็นผู้จัดการเรียนการสอนประจำชั้นเรียนที่เป็นบุคคลอันมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนและเข้าใจสภาพปัญหาในการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ซึ่งผลการเรียนที่จะเกิดกับตัวผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ครูจะต้องมุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถเช่นกัน เมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนขึ้นครูก็ควรศึกษาค้นคว้าหาวิธีแก้ไขหรือพัฒนาผู้เรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาอย่างสมบูรณ์ ครูทุกคนจะต้องทำวิจัยเพื่อประโยชน์กับผู้เรียนอย่างสูงสุด

สำหรับการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) มีคำอื่น ๆ ที่ใช้ในความหมายเดียวกัน หรือมีนัยอย่างเดียวกัน เช่น การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งก็คือส่วนหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษา และได้มีผู้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้หลายท่านดังนี้

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

ศิริพงษ์ เศรษฐาน (2547 : 95) กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การสืบเสาะหาความรู้ใหม่ วิธีการใหม่ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการวินิจฉัย ปัญหาในบริบทของชั้นเรียนที่แตกต่างจากการวินิจฉัยปัญหาทางการศึกษาทั่วไป รวมทั้งการแก้ปัญหาที่จะต้องกระทำเฉพาะภายในบริบทที่จำกัด

กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 :7) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาและวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาและ / หรือพัฒนาการสอนของตนเอง และเผยแพร่ผลการวิจัยให้เกิดประโยชน์กับผู้อื่นต่อไป

มนสิข สิริสมบุญ (2547 : 2) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า หมายถึง การดำเนินการของครูอย่างเป็นระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการสะท้อนผล และหาวิธีการ

แก้ปัญหาตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน ด้วยกระบวนการวิจัยที่เชื่อถือได้ เพื่อการแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนา และเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทั้งในด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และการบริหารจัดการการเรียนการสอน

วันทิพย์ สิ้นสูงสุด (2549 : 15) ได้สรุปคานิยามของการวิจัยการปฏิบัติ (Action Research) เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นกระบวนการ มีการวางแผนดำเนินการให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบความรู้ที่ถูกต้องเชื่อถือได้ เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือตัดสินใจในการทำงานของคนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน เพื่อนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอน เป็นการวิจัยที่ทำไปพร้อมกับการเรียนการสอน ครูผู้สอนเป็นผู้ทำการวิจัยใช้ผลลัพธ์จากการวิจัยนั้นปรับปรุงการถ่ายทอดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของผู้เรียน

พิมพ์พันธ์ เคชะคุปต์ (2544 : 47) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยประเภทปฏิบัติการ (Action Research) คือการวิจัยมีเป้าหมายเพื่อนำผลไปใช้ปฏิบัติงานจริงด้วย เพราะเป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ทำการวิจัยจึงเรียกว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research : CAR) หรือเรียกสั้น ๆ ว่าวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research : CR) การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเพื่อนำผลไปพัฒนา และถ้าค้นพบข้อบกพร่องก็ทำการวิจัยและนำผลไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) การวิจัยในชั้นเรียนคือการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ค้นคว้าเพื่อสร้างความรู้ใหม่ทางการศึกษา

ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย (ม.ป.ป. : 5) ได้สังเคราะห์นิยามความหมายเกี่ยวกับการวิจัยว่าเป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง โดยมีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน นั่นคือสิ่งที่เรียกว่าการวิจัย จะต้องประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการคือ

1. เป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง
2. เป็นการกระทำที่มีระเบียบแบบแผนที่แน่นอนเป็นไปตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์
3. เป็นการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายแน่นอน

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2547 : 24) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยปฏิบัติการที่ครูได้แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรม ทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

อัจฉรา สระวาที (2540 : 15-16) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Research หรือ Classroom Action Research) คือ การวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับหลักสูตร วิธีสอนการจัดการกิจกรรม

การเรียนการสอน การจัดทำสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนตลอดจนการวัดและประเมินผล โดยการศึกษาวิจัยนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอน หรือเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ และสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนอันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับตัวผู้เรียน

คุณลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะสำคัญที่เป็นกระบวนการในการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน ของครูผู้สอนควบคู่กัน กับการเรียนการสอน โดยปกติ ซึ่งมีขอบเขตอย่างจำกัด อีกทั้งเป็นการวิจัยเฉพาะกลุ่ม และมุ่งศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบแต่ไม่ค่อยเน้นระเบียบวิธีวิจัยเหมือน การวิจัยอื่น ๆ เพราะเป็นการศึกษาเพื่อแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนา ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเฉพาะในชั้นเรียนที่ศึกษาเท่านั้น

ศิริพงษ์ เสภาขน (2547 : 97 - 98) กล่าวว่า คุณลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนคือ การนำผลไปใช้ จากที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่า วิธีการวิจัยในชั้นเรียนนั้นมุ่งที่จะแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ ตลอดเวลาที่ทำกรวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การบันทึก การสัมภาษณ์ การศึกษารายกรณี ฯลฯ การศึกษาผลที่ได้รับอาจจะนำมาใช้ในการกำหนดรูปแบบ การปรับ สดงานการณ์ การเปลี่ยนแปลง การนิยามคำศัพท์ใหม่ ตามความจำเป็นมากกว่าจะเป็นการทำนาย ไปถึงอนาคต การวิจัยในชั้นเรียนนี้มีวิธีการต่างจากการวิจัยอื่น ๆ ตรงที่ไม่จำเป็นต้องอธิบาย องค์ประกอบอื่น ๆ แต่เป็นการศึกษาเฉพาะเรื่องเฉพาะกรณี ผลการวิจัยในชั้นเรียนสามารถจะ นำมาใช้ได้ทันที แต่อย่างไรก็ตาม อาจจะทำผลขยายไปสู่สมาชิกในกลุ่มที่ร่วมทำวิจัยด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหลักสูตร

หลักสำคัญในการนำผลวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในบริบทของโรงเรียนก็คือ การปรับปรุง การปฏิบัติงานในโรงเรียน หลักการจะสัมฤทธิ์ผลได้ถ้าครูสามารถเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม ของตนเองวิธีการที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวคือ ในกลุ่มซึ่งทำงานด้วยกันพร้อมใจ กันเปลี่ยน ทั้งนี้เพราะปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนครุมักจะปรึกษากับครูคนอื่น ๆ ในโรงเรียนเดียวกัน อยู่แล้ว การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นการ โน้มน้าวให้เกิดความร่วมมือกันของครูหลาย ๆ คนหรือ ทั้งโรงเรียน การเกิดความสัมพันธ์กันภายในกลุ่มก็จะมิขึ้นได้บ่อย ๆ โดยเราจะพบเห็นได้ถ้ามี

การทำวิจัยในชั้นเรียน

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนมีวิธีการที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในห้องเรียนก็คือ การยืดหยุ่นและการปรับตัวของมันเอง จากคุณสมบัติข้อนี้ก็นำมาใช้ในการสอน โดยเฉพาะการทดลองสอนและการใช้นวัตกรรมต่าง ๆ นอกจากนั้นยังนำมาเป็นหลักในการจัดการด้านสื่อการเรียน การจัดการการสอน การปรับทัศนคติของครู รวมทั้งการได้รับอิทธิพลจากหน่วยงานอื่น ๆ และความต้องการที่จะให้เกิดการเปรียบเทียบความสนใจ

การวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะต้องเกี่ยวกับการสังเกตและข้อมูลจากพฤติกรรมต่าง ๆ นั่นคือ ข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติโดยตรง ช่วงเวลาในการวิจัยในชั้นเรียนจึงเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การจดบันทึก การประเมินผล และการลงมือปฏิบัติ ช่วงเวลาดังกล่าวจะแสดงให้เห็นความก้าวหน้า ถ้าเป็นการจดบันทึกก็ค่อนข้างจะมีความลำเอียงและเกิดผลกระทบจากความรู้สึกที่ได้พบเห็น ถ้าเป็นวิจัยแบบทดลองก็มักจะต้องมีกลุ่มควบคุมที่ต้องนำมาใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน จึงจะนำไปสู่การขยายผลต่อไป

คุณลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของการวิจัยในชั้นเรียนคือ ไม่ค่อยจะเข้มงวดกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์มากนัก เพราะเป้าหมายจริง ๆ ของการวิจัยในชั้นเรียนนั้นมุ่งจะแก้ไขปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมากกว่า ดังนั้นจึงไม่ค่อยจะมีการควบคุมตัวแปรอื่น ๆ เพียงแต่ต้องการนำผลไปใช้เฉพาะกลุ่มเท่านั้น ดังนั้นวิธีการวิจัยจึงไม่ค่อยจะเป็นวิธีทางวิทยาศาสตร์มากนัก จุดเน้นของการวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาเฉพาะเรื่อง ซึ่งจะแตกต่างจากวิธีการของวิทยาศาสตร์ตัวอย่างที่นำมาศึกษามักเลือกเฉพาะแบบเจาะจง และมักจะไม่เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด การควบคุมตัวแปรอิสระมีน้อยหรืออาจไม่ควบคุมเลย ผลการศึกษาก็จะไม่กล่าวอย่างกว้าง ๆ แต่จะสรุปเฉพาะเรื่องภายในสภาพการณ์ของแต่ละกรณีเท่านั้น อย่างไรก็ตามการทำวิจัยในชั้นเรียน ถ้าได้มีการขยายให้กว้างขึ้น มีการทำในหลายโรงเรียน มีวิธีการที่เป็นมาตรฐานมากขึ้น ลดความเห็นส่วนตัวให้น้อยลงโดยเปิดกว้างให้มากขึ้นก็จะทำให้การวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำผลไปใช้ได้มากขึ้น

พยุงศักดิ์ จันทรสุรินทร์ (2541 : 4 - 5) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ซึ่งกองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ ได้ระบุว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

- 1) เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาหรือพัฒนาระดับคุณภาพการเรียนรู้นักเรียน
- 2) เพื่อศึกษาแนวทางหรือนวัตกรรมต่าง ๆ ที่สามารถแก้ปัญหา หรือช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน

3) เพื่อนำนวัตกรรมที่เหมาะสมมาพัฒนาและทดลองใช้ตามกระบวนการวิจัย มนสิข สิทธีสมบุรณ์ (2547 : 4 - 5) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นลักษณะของกระบวนการที่ครูต้องศึกษาค้นคว้าเพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียน คือ การแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและเป็นวงจรที่ต่อเนื่องควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนมีจุดเน้นที่แตกต่างจากการวิจัยทางการศึกษา คือ การวิจัยในชั้นเรียนมุ่งศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียน และเน้นเฉพาะจากการปฏิบัติงานของครูในชั้นเรียนหรือในโรงเรียนเท่านั้น ไม่เน้นระเบียบวิธีวิจัยมากนัก ไม่จำเป็นต้องมีการสุ่มตัวอย่าง ไม่เน้นสถิติวิเคราะห์ที่สูงเกินไป และผลการวิจัยก็ไม่เน้นการสรุปอ้างอิง เพราะเป็นการศึกษาที่แก้ปัญหาเฉพาะในชั้นเรียน

จากลักษณะของงานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการ ดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาและเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักร ไม่มีที่สิ้นสุด ไม่ว่าสภาพการสอนในชั้นเรียนนั้นจะมีปัญหาหรือไม่ก็ตาม ครูผู้สอนยังต้องใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการหาข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในแก้ปัญหาหรือปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนอยู่ตลอดเวลาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

รูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีหลายประเภทซึ่งแต่ละประเภทจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป มีประเด็นของปัญหาโดยเฉพาะเจาะจงและมีขอบเขต สำหรับรูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียนได้มีผู้รู้หลายท่านได้อธิบายไว้ดังนี้

มนสิข สิทธีสมบุรณ์ (2547 :7) ได้อธิบายไว้ว่า จากการสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียนสามารถจำแนก ประเภทการวิจัยในชั้นเรียนได้ 2 ประเภท คือ

1. การวิจัยเพื่อความเข้าใจปัญหาในชั้นเรียน ใช้รูปแบบดังนี้
 - 1.1 การสำรวจในชั้นเรียน (Classroom Survey)
 - 1.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมในชั้นเรียน (Behavioral Analysis)
 - 1.3 การศึกษากลุ่มหรือรายบุคคล (Group / Individual Study)
 - 1.4 การศึกษาเชิงความสัมพันธ์ (Correlational Study)
2. การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและการสอน
 - 2.1 การวิจัยเชิงทดลองสื่อและการสอน (Experimental Research for Media / Instruction)

2.2 การทดลองเฉพาะรายหรือรายกลุ่ม (Case / Group Experimental Research)

บัญชา อึ้งสกุล (2539 : 62 - 65) ได้กล่าวถึงรูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียนสอดคล้องกับ วันทิพย์ สิ้นสูงสุค (2549 : 45 - 46) และ พงศ์ศักดิ์ จันทรสุรินทร์ (2541 : 5) ได้จำแนกรูปแบบและประเภทของการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การวิจัยสำรวจ เป็นการวิจัยเพื่อหาคำตอบโดยไม่กำหนดกฎเกณฑ์อะไรมาขยักเป็นการสำรวจประเด็นที่อยากรู้ แล้วออกแบบไปหาคำตอบ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาลักษณะความเป็นจริงตามสภาพในเรื่องต่าง ๆ เพื่อมุ่งรวบรวมข้อมูล และรายงานลักษณะที่มีอยู่ในสภาพการณ์นั้น ๆ เช่น สำรวจทัศนคติของนักเรียน สำรวจอาชีพผู้ปกครอง สำรวจโรงเรียน สำรวจชุมชน และสำรวจปัญหาการเรียนการสอน
2. การวิจัยหาความสัมพันธ์ เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป เช่น ศึกษาผลการเรียนของนักเรียน หรือศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นต้น
3. การวิจัยเปรียบเทียบ มีลักษณะคล้ายกับสองแบบแรก ในช่วงสภานี้การวิจัยเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์เป็นการแสดงว่าตัวแปร 2 ตัวสัมพันธ์กันหรือไม่ มีอิทธิพลต่อกันหรือไม่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นการศึกษาเหตุและผลทางการศึกษา ในกรณีที่ไม่สามารถศึกษาด้วยการทดลอง เช่น การศึกษาว่าอะไรเป็นสาเหตุให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น การศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน เป็นต้น
4. การวิจัยแบบทดลอง เป็นการทดลองแบบหนูตะเภา โดยกำหนดกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง การวิจัยแบบนี้ทางสังคมศาสตร์มักจะมีจุดอ่อนมากเกี่ยวกับการควบคุมตัวแปร เพราะมนุษย์ไม่เหมือนสัตว์อื่น ๆ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ผู้วิจัยสามารถกำหนดค่าต่าง ๆ ของตัวแปรอิสระได้ตามต้องการ แล้วศึกษาผลที่เกิดขึ้นตามตัวแปรตาม การวิจัยแบบทดลองมี 2 ประเภท คือ การทดลองในสนาม การทดลองในสภาพธรรมชาติ เช่น ทดลองกับนักเรียนขณะเรียนอยู่ในห้องเรียนปกติ และการทดลองในห้องปฏิบัติการ เป็นการกระทำในห้องปฏิบัติการ ซึ่งสามารถจะจัดและควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ การทำวิจัยแบบทดลองตัวแปรที่ผู้วิจัยเป็นผู้เปลี่ยนค่า เรียกว่า ตัวแปรอิสระ ส่วนตัวแปรที่เป็นผลตามมา เรียกว่า ตัวแปรตาม มีค่าเปลี่ยนแปลงไปตามค่าเปลี่ยนแปลงได้ แต่ผู้วิจัยควบคุมไม่ให้มีค่าเปลี่ยนแปลง เรียกว่า ตัวแปรควบคุม
5. การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา เป็นการวิจัยที่ใช้เด็กกลุ่มเดียว ไม่ต้องไปเปรียบเทียบวิธีสอนแบบดั้งเดิมกับวิธีสอนแบบใหม่ สามารถนำวิธีสอนแบบใหม่มาใช้ได้เลย คิดวิธีสอนแบบใหม่มาแล้วพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ และสอนเสร็จแล้ว สำรวจดูความเข้าใจ คู่พื้นฐานปัญหา

เอามาปรับปรุงใหม่ สอนเด็กกลุ่มเดิมในบทเรียนต่อไป ประยุกต์ไปเรื่อย ๆ สถิติที่ใช้ไม่จำเป็นต้องใช้ t - test หรือ F - test ใช้เพียงค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก็พอแล้ว โดยอาจจะมีการทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน ซึ่งกรมวิชาการสรุปว่า การวิจัยที่น่าทำมากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เป็นการวิจัยเชิงทดลองและพัฒนาใช้กับนักเรียนกลุ่มเดียว เหมาะกับการเรียนการสอนมากที่สุด

จากรูปแบบและประเภทการทำวิจัยในชั้นเรียนที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันไป ซึ่งไม่ว่าผู้วิจัยจะเลือกทำวิจัยในรูปแบบใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่น ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนั้น ๆ ปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นต้น

กระบวนการหรือขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน

การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษา และแก้ปัญหาของระบบการเรียนการสอน ในบริบทของชั้นเรียนที่ครูผู้สอนต้องหาวิธีการในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการในการทำวิจัยในชั้นเรียนนี้ได้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

วันทิพย์ สินสูงสุด (2549 : 59) ได้ลำดับขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ ซึ่งมีอยู่ 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. เกิดปัญหา ข้อข้องใจ อยากรู้
2. กำหนดคำถาม ข้อสันนิษฐาน หรือการคาดการณ์ว่า น่าแก้ไขด้วยวิธีการนั้นได้ผล
3. สำรวจหาแนวทางที่จะได้คำตอบหรือทางแก้
4. ลงมือทำตามแนวทางที่เลือก
5. เก็บข้อมูลจากการดำเนินการ
6. วิเคราะห์ เรียบเรียงข้อมูล
7. สรุปผลการดำเนินการว่าปัญหาคงกล่าวสามารถแก้ได้ หรือไม่สามารรถแก้ได้
8. รายงานผลการวิจัย

ลัดดา คำพลงาม (2540 :18) ได้สรุปกระบวนการและขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกและกำหนดปัญหา
2. การกำหนดและนิยามตัวแปรในการวิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. การดำเนินการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย

6. การสรุปผลการวิจัย

7. การนำเสนอผลการวิจัยและเผยแพร่ผลงานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

คงศักดิ์ ธาตุทอง (2542 : 40 – 48) เสนอว่า การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ควรดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา (Identifying a Problem) ทำโดยการสังเกตโดยผู้เริ่มต้น ต้องเป็นครู ควรเลือกปัญหาที่อยู่ใกล้ตัวที่สุดและอยู่ในฐานะที่จะจัดการได้

2. วางแผนการวิจัย (Making a Plan) จะใช้วิธีการดำเนินการวิจัยอย่างไร เช่น อาจจะทำการศึกษาโดยวิธีการสำรวจความคิดเห็น หรือจะทำวิจัยเชิงคุณภาพทั้งนี้ต้องระมัดระวัง ในการเตรียมวิธีการเก็บข้อมูลที่เชื่อถือได้

3. ลงมือทำการวิจัย (Taking Action) ในการลงมือปฏิบัติการวิจัยไม่ว่าแผนที่วางไว้ จะดีเพียงใด ย่อมต้องมีเหตุการณ์ที่นอกเหนือความคาดหมายเกิดขึ้นอยู่เสมอ นักวิจัยที่ดีต้องวางแผนการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลไว้ให้รัดกุม

4. การประเมินผลการวิจัย (Evaluation the Effect of the Action) ครูอาจต้องเตรียมตอบคำถามเหล่านี้

4.1 การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลอย่างไรต่อการเรียนของนักเรียนเราบ้าง

4.2 นักเรียนรู้อะไรบ้าง

4.3 การเปลี่ยนแปลงนี้ควรเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

4.4 ถ้าต้องการให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอต้องทำอะไรบ้าง

4.5 มีปัญหาใดบ้างที่เราจะวิจัยต่อไป

5. การเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสู่สาธารณชน (Communicating about Action Research) การทำงานเชิงวิจัยปฏิบัติการจำเป็นที่จะต้องบอกข้อค้นพบที่สำคัญ ให้ชัดเจนและเที่ยงตรงตามข้อมูลที่ได้ โดยให้สอดคล้องกับปัญหาและการปฏิบัติการวิเคราะห์ และการประเมินผลในสถานการณ์ที่ทำวิจัยปฏิบัติการนั้น ๆ ข้อมูลที่นำเสนอต้องชัดเจน ตรงไปตรงมา และเป็นที่น่าสนใจของผู้อ่านหรือผู้ฟัง

ศิริพงษ์ เสาภายน (2547 : 99 - 101) ได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า มีอยู่ด้วยกัน 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ให้ความหมาย ประเมิน และกำหนดปัญหาที่เกิดขึ้นในการสอนที่เป็นอยู่ ทุกวันนี้ ปัญหาที่จะนำมากำหนดครั้งนี้อาจรวมถึงความต้องการที่จะนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนบางเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 นำปัญหาเหล่านั้นมาปรึกษาในกลุ่มครู นักวิจัย ที่ปรึกษา ผู้ให้
 ทุนอุคหนุน โดยเขียนเป็นโครงการคร่าว ๆ มาเสนอ โครงการดังกล่าวอาจรวมปัญหาที่จำเป็น
 จะต้องหาคำตอบให้ได้ ตัวอย่างเช่น การปรับหลักสูตรใหม่จะเกิดผลดีจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข
 ข้อใดบ้าง องค์ประกอบที่เป็นข้อจำกัดต่อประสิทธิภาพของการเปลี่ยนหลักสูตรได้แก่อะไร
 การวิจัยในชั้นเรียนสามารถช่วยแก้ปัญหาในการเปลี่ยนหลักสูตรได้ในประเด็นใดบ้าง ในขั้นตอนนี้
 นักวิจัยอาจจะเป็นที่ปรึกษาได้ โดยการตั้งปัญหาให้เห็นได้ชัดเจน หรือตรงประเด็นที่ต้องการ
 จะศึกษา ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างจะมีความสำคัญและจำเป็นมาก เพราะถ้าผู้วิจัยไม่
 กระจ่างชัดในปัญหาที่จะทำแล้ว จะทำให้การดำเนินการวิจัยต่อไปมีปัญหาตามมาภายหลัง ดังนั้น
 ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจึงต้องทำความเข้าใจให้กระจ่างชัดถึงจุดมุ่งหมาย ความต้องการ และข้อตกลง
 เบื้องต้นของสิ่งที่ต้องการจะศึกษา เช่น อาจทำเป็นแนวคิดสำคัญ (Key Concepts) ที่ต้องการเน้น
 ให้เห็นปัญหาค้นชัดขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ จุดมุ่งหมาย วิธีการ ปัญหาและอุปสรรค
 ต่าง ๆ โดยศึกษาว่าจากเอกสารเหล่านั้นเราได้ความรู้อะไรบ้าง จุดมุ่งหมาย วิธีการดำเนินการและ
 ปัญหาที่ผู้วิจัยเรื่องนั้น ๆ ด้รายงานไว้

ขั้นตอนที่ 4 นำปัญหามาเขียนใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยเขียนในรูปของปัญหาตามขั้นตอน
 ที่ 1 อาจเขียนในรูปของสมมติฐานที่สามารถทดสอบได้ หรือเขียนเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อนำไปสู่
 การศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนที่ 5 เลือกวิธีดำเนินการ เช่น เลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีบริหารงานวิจัย การเลือก
 เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการสอน แหล่งศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงาน การประสานงานกับคน
 ร่วมวิจัยหรือบุคคลอื่น ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 6 เลือกวิธีการประเมินที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และ
 สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่องกันไป

ขั้นตอนที่ 7 การดำเนินการวิจัยรวมถึงการกำหนดสถานการณ์ และวิธีการเก็บ
 รวบรวมข้อมูล (เช่น อาจเก็บสัปดาห์ละ 2 ครั้ง) การเก็บเป็นระเบียบ การรายงานผลเป็นระยะ
 การรายงานผลขั้นสุดท้าย การประเมินตนเอง การประเมินผลเป็นกลุ่ม การรายงานผลและ
 การให้ผลย้อนกลับมาสู่กลุ่มนักวิจัย การจำแนกและวิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 8 เป็นขั้นตอนสุดท้าย คือการตีความหมายข้อมูล การอ้างอิงผลการวิจัย
 และการประเมินโครงการ โดยร่วมกันอภิปรายการค้นพบโดยประเมินกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้
 ข้อผิดพลาด ความคาดเคลื่อนและปัญหาที่ควรนำมาพิจารณา การรวบรวมผลทั้งหมดเพื่อจะ
 นำมาใช้เป็นข้อเสนอและข้อตกลงจากผลการประชุมในกลุ่มผู้วิจัย

จากการให้ความเห็นของนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการในการทำวิจัยในชั้นเรียนข้างต้น สรุปได้ว่าขั้นตอนสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอยู่ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดปัญหา เป็นขั้นตอนในการพิจารณาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่พบอยู่เป็นประจำอันจะนำไปใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. วางแผนและดำเนินการวิจัย ซึ่งขั้นตอนนี้ผู้ทำวิจัยจะต้องวางแผนเพื่อลำดับขั้นตอนย่อยลงไปอีก ได้แก่ ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดรูปแบบหรือเทคนิค หรือสร้างนวัตกรรมและเครื่องมือมาใช้ในการแก้ปัญหา
3. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติเข้าช่วยในการแปลและสรุปผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
4. รายงานและเผยแพร่ผลงาน เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยต้องเขียนรายงานการวิจัยต่อผู้บังคับบัญชา จากนั้นนำผลงานออกเผยแพร่แก่คณะครูเพื่อเป็นแบบและประโยชน์ต่อส่วนรวมต่อไปผู้วิจัย

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงหรือแก้ปัญหาในการเรียนการสอน ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้ว ครูผู้สอนยังสามารถใช้เป็นผลงานในการพัฒนาวิชาชีพของตนให้ก้าวหน้าต่อไปได้อีกด้วย ในส่วนประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

วันทิพย์ สิ้นสูงสุค (2549 : 17) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน ให้ผลประโยชน์แก่สามฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน คือ นักเรียน ได้รับการเรียนรู้ตรงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์กำหนด เนื่องจากได้รับความรู้ ทักษะ เจตคติที่เหมาะสม ส่วนที่เป็นปัญหาก็ได้รับการคัดแปลงแก้ไขโดยผ่านการศึกษา ค้นคว้าหาวิธีการและเครื่องมือจากครู ในอีกส่วนหนึ่งนักเรียนเองก็ต้องทำวิจัยเพื่อการเรียนรู้ของตนอีกด้วย

ครูส่งมอบความรู้ ทักษะ และเจตคติของนักเรียนอย่างมีแผนการ เป็นกระบวนการในการพัฒนานักเรียนไปตลอดเส้นทางการส่งมอบการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นเทคโนโลยีการเรียนการสอน การถ่ายทอดสมรรถนะให้แก่นักเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับผลงานทางวิชาการที่มีประสิทธิผล บริหารงานวิชาการอย่างเป็นกระบวนการ ยกระดับการศึกษา ค้นคว้าคำตอบทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังวิจัยด้านธุรการ งบประมาณ ด้านบุคลากร อีกด้วย เพื่อประเมินผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารจะได้ทราบจุดที่ต้องปรับปรุงให้การบริหารมีคุณภาพดีขึ้น

ประวิต เอราวรณ (2542 : 7 - 8 ; อ้างถึงในสุนทร ขวัญคำ. 2549 : 28)

ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ดังนี้

1. การทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนว และมีการวางแผนในการทำงาน
2. ช่วยให้นักวิจัยจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพ และมีผลการวิจัยรับรอง
3. ครูสามารถสร้างและวิเคราะห์ทางเลือกอย่างหลากหลาย และตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผลอย่างสร้างสรรค์ เพราะมองทางเลือกได้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้งในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
4. ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะสามารถควบคุม กำกับ และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้ดี และผลการวิจัยจะเป็นรูปธรรมหรือร่องรอยของผลความสำเร็จในการปฏิบัติงานครู
5. สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้

6. ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มนติช สิทธิสมบูรณ์ (2547 : 8) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยไว้ว่า ผลของการวิจัยในชั้นเรียนก่อให้เกิดประโยชน์กับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงก็คือ นักเรียน และยังเป็นประโยชน์กับตัวครู เพื่อนครูในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อีกมากมาย ดังนี้

1. นักเรียน

- 1.1 เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.2 ปรับปรุง / เปลี่ยนแปลง / พัฒนาการเรียนรู้
- 1.3 ปรับปรุงลักษณะผู้เรียน

2. ครูผู้สอน

- 2.1 วางแผนการสอน
- 2.2 แก้ปัญหาชั้นเรียน
- 2.3 ปรับปรุง / เปลี่ยนแปลง / พัฒนาการสอน
- 2.4 ผลิตรายการการสอนและนวัตกรรม
- 2.5 พัฒนาวิชาชีพ
- 2.6 เพิ่มพูนศักยภาพด้านการสอน
- 2.7 พัฒนาผลงานทางวิชาการ

3. ผู้บริหาร

- 3.1 กำหนดการส่งเสริมและการสนับสนุน
- 3.2 วางแผนการดำเนินงานในโรงเรียน
- 3.3 กำหนดนโยบายและแผนงานการปฏิบัติ

4. สถานศึกษา

- 4.1 เป็นแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น
- 4.2 แนวทางการแก้ปัญหาและการพัฒนาวิชาชีพครู
- 4.3 ส่งเสริมการก้าวหน้าในวิชาชีพครู

ชัยพจน์ รักษาม (2538 : 38 - 47 ; อ้างถึงใน ธนิกา ธนสิริรุ่งอรุณ. 2546 : 11 - 12)

ได้ชี้ให้เห็นประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยจะช่วยปรับปรุงด้านวิชาชีพ ครูผู้สอน ที่ทำการศึกษาและทดลองงานวิจัยกันอย่างจริงจังแล้ว จะทำให้เกิดความก้าวหน้าในการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งเกิดความรู้และความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อวงการศึกษาก็เพราะคุณค่าหรือผลงานจากการคิดค้น

นวัตกรรมการศึกษาขึ้นมาใช้ได้ผลนั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์บุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษาดังนี้

1. นักเรียนในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน บางคนเรียนรู้ได้เร็วก็ไม่ต้องสร้างปัญหาให้กับครูผู้สอน แต่นักเรียนที่เรียนช้าและครูยังใช้การสอนแบบเดิมแล้ว นักเรียนกลุ่มนี้จะเรียนตามไม่ทัน และอาจสร้างปัญหาให้กับครู โรงเรียน และสังคมส่วนรวม การที่ครูไม่วางแผนแต่พยายามวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาคิดหาทางแก้ปัญหา โดยทำวิจัยในชั้นเรียนตั้งแต่เริ่มคิดปัญหาการวิจัย หาทางแก้ปัญหาจนกระทั่งถึงการนำปัญหาที่พบไปวิจัย เมื่อครูได้ผลการวิจัยและนำไปใช้ในชั้นเรียน ผลที่ได้จะตกอยู่กับนักเรียนที่ได้รับการแก้ไข้ปัญหา ทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นเติบโตก้าวหน้าเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

2. ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบคือ การวางแผนทำงานประจำ ได้แก่ วางแผนการสอน เลือกวิชาที่เหมาะสม ประเมินการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจน จะทำอะไร กับใคร เมื่อไร ด้วยเหตุผลอะไร และทำให้ทราบผลของการกระทำว่าบรรลุเป้าหมายเพียงใด ได้อย่างไร โดยการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูสังเกตว่าการวิจัยนั้นแก้ปัญหาได้หรือไม่ ทำให้ครูเพิ่มความระมัดระวังต่อการสอนของตน ได้เรียนรู้ว่าทฤษฎีการสอนซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเป็นอย่างไร สิ่งเหล่านี้เป็นการพัฒนาการสอนของครู ให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและการพิจารณาการปฏิบัติงานของตนเองอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาการทำงานไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

3. ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มครูมากขึ้น และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในหมวดวิชา และระหว่างหมวดวิชา ตั้งแต่การร่วมกันคิดหาปัญหา การวิเคราะห์หาสาเหตุ การเขียนรายงาน เพราะครูในโรงเรียนมีความถนัดหรือความชำนาญแตกต่างกัน ถ้าได้ระดมสรรพกำลังจากความถนัดของแต่ละคนแล้ว ก็จะทำให้งานวิจัยมีคุณภาพยิ่งขึ้น ครูคณิตศาสตร์มีความถนัดในการคำนวณ การนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ครูบรรณารักษ์ช่วยการเขียนบรรณานุกรม ครูภาษาไทยช่วยตรวจสอบการสะกด ครูภาษาอังกฤษช่วยด้านการอ่านเอกสาร ตำรา งานวิจัย จากต่างประเทศ เป็นต้น

4. ช่วยส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู ผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่ดีจะได้รับการเผยแพร่โดยทั่วไปซึ่งจะเป็นตัวอย่างและกระตุ้นให้มีการพัฒนางานวิจัยอย่างไม่หยุดยั้ง ภาพลักษณ์ของวงการศึกษและผู้มีอาชีพครูจะดีเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางจากการทำงานอย่างเป็นระบบ

จากประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนข้างต้น สรุปได้ว่า การวิจัยปฏิบัติการหรือการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ กระทำแบบมีขั้นตอน และสามารถนำผลของการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงในส่วนที่ตนเองกำลังดำเนินการ

รับผิดชอบอยู่และเผยแพร่ให้เกิดผลดีต่อไป ในการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารควรจะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น บทบาทในการสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน บทบาทในการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน บทบาทในการสร้างขวัญและกำลังใจต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และบทบาทในการทำตัวเป็นแบบอย่างในการทำวิจัยในชั้นเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การวิจัยในเรื่อง บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศจะได้้นำเสนอต่อไปนี้

มนูญ ไชยทองศรี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า บุคลากรโดยรวมและจำแนกตามสถานภาพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4 ด้าน เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคคลโดยกระบวนการปฏิบัติงานด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาด้วยตนเอง ด้านการพัฒนาทีมงานหรือการพัฒนาองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านการส่งบุคคลไปศึกษาฝึกอบรมหรือดูงาน ด้านผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาตนเองโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน มากกว่าครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผดุงศักดิ์ วิไลลักษณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยที่มีผลในระดับมาก คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการทำวิจัยและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนมากที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสามารถให้คำปรึกษาแนะนำ นิเทศ การทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูได้ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนทำการวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารมีการสนับสนุนให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการทำวิจัย การเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับตำแหน่งครูผู้สอน การผ่านการอบรมการวิจัยในชั้นเรียน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน

พบว่าภาพรวมระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากครูผู้สอนได้รับนโยบายการปฏิบัติในการ
ทำวิจัยในชั้นเรียนที่เหมือนกัน

พรพิมาน วงษ์ปัดดา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อ
การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต
การศึกษา 9 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียว คือ แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ความรู้
เกี่ยวกับการทำวิจัย ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ
นโยบายการศึกษาของสูตร เจตคติในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรทางอ้อมต่อการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนคือคุณสมบัติของนักวิจัย และงบประมาณในการทำวิจัย

เลื่อน มีพันธ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านดง อำเภอรามันใต้
จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ครูยังไม่ตระหนักในภาระหน้าที่ และไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา เพราะขาดความรู้ ความเข้าใจไม่สามารถ
จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลังจากการพัฒนาโดยใช้การศึกษาเอกสาร
การศึกษาดูงาน การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน
ทำให้บุคลากรสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ตามกระบวนการ
5 ลักษณะ คือ ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข การเรียนรู้แบบองค์รวมการเรียนรู้จากการคิดและ
ปฏิบัติจริง การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่นไม่เข้าใจในการเขียนแผนการสอน

อุบลรัตน์ สุพล (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัย
ในชั้นเรียน โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาภูมภวาปี อำเภอภูมภวาปี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ครูผู้สอน
สามารถเขียนโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ ครูมีความเข้าใจ
และมั่นใจในการตั้งชื่อเรื่อง และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า ส่งผลให้เกิด
การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และหาคำตอบตามแนวทางที่เป็นวิทยาศาสตร์ เป็นที่
เชื่อถือและยอมรับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ส่งผลให้เกิดการวิจัยของครูอย่างต่อเนื่อง
หลากหลายและเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบขึ้น ทำให้ครูใช้กระบวนการวิจัย
เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ การพัฒนาครูผู้สอนด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนมหาไถ่ศึกษา
โดยภาพรวมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดคือ มีการวางแผนแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน
โดยการเขียนโครงการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คารุณี อักเทพ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัย
ในชั้นเรียน โรงเรียนหนองแดงวิทโยคม อำเภอภูมภวาปี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ครูที่ร่วมกัน

พัฒนาการทำวิจัย โดยศึกษาค้นคว้า ใช้หลักการทำวิจัยปฏิบัติการ ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้น คือ

1. ขั้นการวางแผน
2. ขั้นการปฏิบัติ
3. ขั้นการสังเกต
4. ขั้นการสะท้อนผล

จากผลการพัฒนาและศึกษา ทำให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำกรวิจัย ในชั้นเรียนของครูผู้สอน และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพได้ต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

บราวน์ (Brown, 2002 : 1304 - A) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูเกี่ยวกับอิทธิพลของ การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อความคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน และต่อผลกระทบของความคิด ที่มีต่อการปฏิบัติการสอน โดยเน้นการรับรู้ใน 4 ด้าน คือ บทบาทโดยส่วนรวมของครู ความรู้ของ ครูเกี่ยวกับการสอน การปฏิบัติการสอน และการปฏิบัติการสะท้อนผล การเก็บข้อมูลใช้สัมภาษณ์ ครู นักวิจัย การสังเกตในชั้นเรียน ตลอดจนศึกษาจากงานต่าง ๆ ของนักเรียนและครู ผลการศึกษา พบว่า ครูมีการรับรู้เกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมการเข้าไปมีส่วนร่วม ในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้ครูเรียนรู้โครงสร้างเกี่ยวกับวิธีการสำหรับนำไปใช้และวิเคราะห์ กระบวนการเรียนการสอนของตนเอง ดังนี้โครงสร้างที่กำหนดไว้จึงช่วยในการชี้แนะครูให้มีการเก็บ ข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและค้างสมเหตุสมผล ตลอดจนมีการวิเคราะห์ข้อมูลและการสะท้อน ผลอย่างเป็นระบบ

เฮร์นันเดซ – ทูทอป (Hernandez – Tutop, 2006 : 18379 - A) ได้ศึกษาผลกระทบของ กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งหาความสัมพันธ์ระหว่างครูและ ผู้วิจัยที่ปฏิบัติการสอนรวม 96 คน พบว่า ครูและผู้วิจัยได้ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ การนำ กระบวนการวิจัย ไปใช้ในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของตน ข้อค้นพบที่ได้สนับสนุนที่ ส่งเสริมการวิจัยโดยตรงได้แก่ มีผู้สนับสนุนและช่วยเหลือคือผู้บริหาร เพื่อนครู นักเรียน และ แรงจูงใจส่วนบุคคลของผู้ทำวิจัย

รวมทั้งพบว่าปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อการทำวิจัยเชิงบวกรองลงมา คือ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัย แหล่งข้อมูลสารสนเทศ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรที่ให้การช่วยเหลือซึ่งทำให้กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนมีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น

เคนเนท (Kenneth. 1998 : 169) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครุณักวิจัยในโรงเรียน ประถมศึกษาตอนปลายของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือ พบว่า มีบทสรุปเกี่ยวกับการวิจัยของครู ทั้งหมด 6 หัวข้อ โดยข้อสรุปที่ 3 ถึง 6 สะท้อนถึงความคิดของผู้เข้าร่วมในประเด็นการวิจัยของครู ถึงขั้นตอนการพัฒนาบุคลากร โดยสรุปข้อที่ 3 คือ การสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ต่อความพยายามทำวิจัยของครูคือ เวลาและทัศนคติ ข้อสรุปที่ 6 คือ การส่งเสริมงานวิจัยของครูในโรงเรียนของรัฐเพนซิลวาเนีย เพื่อพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งที่เป็นไปได้อย่างไรก็ตาม ต้องทำด้วยความสมัครใจ ทำเป็นระบบและร่วมมือร่วมใจกัน

เมตเททอล และ โควเวน (Mettetal & Cowen, 2000) ได้วิจัยเพื่อสนับสนุนให้ครูเป็นนักวิจัย โครงการSTAR (Supporting Teachers & Researchers) โดยกำหนดการศึกษาคู จำนวน 67 คน ใน 22 กลุ่ม โดยแบ่งครูออกเป็นกลุ่มละ 2-4 คน และให้ครูทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำการเก็บข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ตอนเริ่มต้นนั้นครู ส่วนมากจะรู้สึกเฉย ๆ กับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน แต่เมื่อเก็บข้อมูลหลังจากที่ครูได้มี ประสบการณ์ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนประมาณ 1 ปี พบว่า ทัศนคติในการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนเป็นไปได้ในทางบวก และพบว่าเด็กนักเรียนส่วนมาก มีผลการเรียนเชิงบวกและมีบางส่วน ที่ผลการเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลง ครูพบว่า ตนเองต้องสร้างความรู้เช่นเดียวกับนักเรียน การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนนั้นนำไปสู่กระบวนการสร้างความรู้ นอกจากนั้น ครูยังได้พัฒนา ทักษะด้านต่างๆ อันได้แก่ การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ทักษะการเขียน และยังทำให้ครูค้นหาสิ่งที่ดีที่สุดและเหมาะสมกับชั้นเรียนของตนเองได้

มิงกูซซี่ (Mingucci. 2004 : 16072 - A) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติ การที่มีต่อการพัฒนาวิชาชีพครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา จำนวน 18 คน ใช้เวลาศึกษา 2 ภาค เรียน ผู้ศึกษาได้สำรวจว่า ผู้บริหารการศึกษาสามารถส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจในการ สอนด้วยกระบวนการวิจัยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนใหม่ การสอนโดยเน้น กระบวนการกลุ่ม บทบาทสมมติ และการแสดงละครทำให้การพัฒนาการเรียนการสอนประสบ ผลสำเร็จ รวมทั้งปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนด้วยการวิจัยเพื่อแก้ไขในส่วนที่ประสบปัญหา การนิเทศติดตามของฝ่ายบริหารและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูกับผู้เชี่ยวชาญ

โทนี (Toni, 2004) ได้ทำการศึกษาบทบาทของการเป็นผู้ช่วยครู โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน วิเคราะห์ภาคปฏิบัติหน้าที่หลักของผู้ช่วยครู 4 ด้าน คือ 1) ความเป็นผู้นำ 2) การเป็นที่ปรึกษาด้านหลักสูตร 3) การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและ 4) การพัฒนาผู้ร่วมงาน ผลการศึกษาพบว่า การฝึกอบรมให้กับผู้ช่วยครู การให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การกำหนดให้ดำเนินการเป็นแนวเดียวกัน และการมีโครงสร้างระบบแบบแผนเดียวกัน การให้ความกระฉ่งชัดเจนในการทำงาน การประเมินอัตราจ้างงาน เป็นการพัฒนาความเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ซาฮา (Saha 1991, อ้างถึงใน ทวีป อินทร์ถาวรและคณะ 2542 : 33) ได้ศึกษาทัศนคติต่อความรู้ด้านการวิจัยและการกำหนดนโยบายการวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหาร พบว่า การที่ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย ย่อมส่งผลให้มีการศึกษาวิจัยในหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาสมรรถภาพ การวิจัยที่สูงขึ้นด้วย

สรุปได้ว่าผลจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น การวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ กระทำแบบมีขั้นตอน และสามารถนำผลของการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงในส่วนที่ตนเองกำลังดำเนินการรับผิดชอบอยู่และเผยแพร่ให้เกิดผลดีต่อไป ในการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น บทบาทในการสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน บทบาทในการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน บทบาทในการสร้างขวัญและกำลังใจต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและบทบาทในการทำตัวเป็นแบบอย่างในการทำวิจัยในชั้นเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยยึดข้อมูลจากทำเนียบโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2551 จัดทำโดยฝ่ายแผนงานและงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 238 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 238 คน มีครูจำนวน 3,172 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 3,410 คน (สำนักนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2551)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากจำนวนประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 238 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน และจากจำนวนประชากร คือครูจำนวน 3,172 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 485 คน โดยการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) หลังจากนั้นจะทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	รายชื่ออำเภอในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3	จำนวนประชากร ผู้บริหารโรงเรียน (คน)					กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียน (คน)				
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ	รวม
1	นางรอง	22	38	5	1	66	7	25	2	1	35
2	ละหานทราย	7	26	3	1	37	2	20	2	1	25
3	หนองกี่	14	22	1	1	38	5	15	2	1	23
4	ปะคำ	5	15	-	-	20	2	10	2	-	14
5	หนองหงส์	12	20	1	-	33	5	10	2	-	17
6	โนนสุวรรณ	1	9	1	-	13	1	5	2	-	8
7	โนนดินแดง	1	10	2	-	13	1	5	2	-	8
8	เฉลิมพระเกียรติ	6	11	3	-	20	2	5	2	-	9
	รวม	68	151	16	3	238	30	96	15	3	144

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	รายชื่ออำเภอในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3	จำนวนประชากรครูผู้สอน (คน)					กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน (คน)				
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ	รวม
1	นางรอง	120	511	188	102	921	6	20	20	10	36
2	ละหานทราย	40	322	102	60	524	5	20	20	10	56
3	หนองกี่	77	298	43	73	491	5	20	20	10	55
4	ปะคำ	34	250	-	-	284	5	20	-	-	25
5	หนองหงส์	74	290	25	-	389	5	20	20	-	45
6	โนนสุวรรณ	5	126	21	-	152	5	20	10	-	35

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	รายชื่ออำเภอในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานูริรัมย์ เขต 3	จำนวนประชากรครูผู้สอน (คน)					กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอน (คน)				
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่ พิเศษ	รวม
7	โนนดินแดง	5	101	71	-	177	5	20	10	-	35
8	เฉลิมพระเกียรติ	36	142	56	-	234	5	20	10	-	35
	รวม	391	2040	506	235	3172	41	160	110	30	341

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งกำหนดความมากน้อยของบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กำหนดเอาไว้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เป็นหลักในการสร้างคำถามสำหรับวัดระดับการมีบทบาทของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นแบบสอบถาม
3. นำเสนอร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพและปัญหา เป็นการหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบได้แก่
 - 3.1 นายอำนาจ เกิดแสงรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
 - 3.2 นายบุญส่ง พราหมณ์หิรัญ ครู กศ. 2 โรงเรียนชุมชนวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
 - 3.3 นางทิวา ทีแสน รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ มาปรับปรุงแก้ไข และเสนอให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าคะแนนเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t -test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไปถือว่ามีความอำนาจจำแนกสูง
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร โรงเรียน และที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9845 ซึ่งมีค่าสูงและผ่านเกณฑ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถาม และกำหนดรับแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยเพื่อนำมาแยกวิเคราะห์ตามความมุ่งหมาย

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามครบตามกำหนด ผู้วิจัยติดตามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามคืน ปรากฏว่าได้แบบสอบถามคืน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.16

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และคัดเลือกไว้ใช้ในการวิเคราะห์เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. จำแนกแบบสอบถามออกเป็นประเภทตามลักษณะตัวแปรที่จะศึกษา

3. กำหนดรหัสและกรอกข้อมูลในแบบกรอกข้อมูล

4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

2. การศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ตัดสินการวิเคราะห์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 111)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
4.51-5.00	มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.51-4.50	มีการปฏิบัติมาก
2.51-3.50	มีการปฏิบัติปานกลาง

1.51-2.50	มีการปฏิบัติน้อย
1.00-1.50	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. การทดสอบเพื่อทราบระดับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยใช้การทดสอบแบบ t-test แบบ One Sample t-test

4. การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนกับผู้บริหาร โรงเรียนในการทำวิจัยของครู โดยทดสอบค่าสถิติ t-test แบบ Independent Samples – t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

5. การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน เกี่ยวกับการทำวิจัยของครู ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมวิจัย โดยทดสอบค่าสถิติ t-test แบบ Independent Sample – t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

6. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe's Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

7. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หากำร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อ โดยใช้ t -test มีสูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 260)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\frac{\sqrt{S_H^2 + S_L^2}}{N}}$$

เมื่อ t	คือ	ค่าอำนาจจำแนก
\bar{X}_H	คือ	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
\bar{X}_L	คือ	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
S_H^2	คือ	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
S_L^2	คือ	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
N	คือ	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 227)

$$a = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ a	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
K	แทน	จำนวนของเครื่องมือวัด
S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 มัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระกัน (Independent Sample t - test)

ในการสำรวจบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 322)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t
	\bar{x}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันและมีประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียนต่างกัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยใช้สูตรดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทนค่าการแจกแจงของ F

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.4 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

$$cv_D = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ K แทน จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง

F^* แทน ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)

MS_{within} แทน ค่า Mean square with group ที่คำนวณไว้แล้ว

วิเคราะห์ความแปรปรวน

n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t แทน ค่าแจกแจงของ t-distribution
df แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS แทน ค่าเฉลี่ยของค่าเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean squares)
* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามแบบปลายเปิด ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปโดยการวิเคราะห์ดังนี้

1. หาค่าจำนวน และค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
3. การทดสอบเพื่อทราบระดับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยใช้การทดสอบแบบ t-test แบบ One Sample t-test
4. การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ระหว่างความคิดเห็นของครูกับผู้บริหาร โรงเรียน โดยทดสอบค่าสถิติ t- test แบบ Independent Samples – t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05
5. การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมวิจัย โดยทดสอบค่าสถิติ t- test แบบ Independent Sample – t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05
6. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05
7. ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผลปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้คืนและสมบูรณ์	ร้อยละของแบบสอบถาม
ครู	341	244	71.55
ผู้บริหารโรงเรียน	144	106	73.61
รวม	485	350	72.16

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 350 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง คือ ตำแหน่งครู จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 71.55 และตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 73.61

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ครูผู้สอน N = 244		ผู้บริหาร N = 106		รวม N = 350	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ						
1.1 เพศชาย	88	36.07	101	95.28	189	54.00
1.2 เพศหญิง	156	63.93	5	4.71	161	46.00
2. ตำแหน่ง						
2.1 ครูผู้สอน	244	100.00	-	-	244	69.72
2.2 ผู้บริหารโรงเรียน	-	-	106	100.00	106	30.28
3. ประสพการณ์อบรมการวิจัยในชั้นเรียน						
3.1 เคยผ่านการอบรม	234	95.90	102	96.23	336	96.00
3.2 ไม่เคยผ่านการอบรม	10	4.10	4	3.77	14	4.00

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	ครูผู้สอน N = 244		ผู้บริหาร N = 106		รวม N = 350	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ขนาดโรงเรียนของท่าน						
4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	38	15.57	16	15.10	54	15.43
4.2 โรงเรียนขนาดกลาง	180	73.77	78	73.58	258	73.72
4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	22	9.01	12	11.32	34	9.71
4.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	4	1.63	-	-	4	1.14

จากตาราง 4 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 โดยกลุ่มครูส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 63.93 ส่วนกลุ่มผู้บริหารส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 95.28 ตำแหน่งในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม แยกเป็นกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 71.55 กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 106 คิดเป็นร้อยละ 73.61 และในด้านประสบการณ์อบรมการวิจัยในชั้นเรียน เคยผ่านการอบรมการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า กลุ่มครูผู้สอนส่วนมากเคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 234 คิดเป็นร้อยละ 95.90 กลุ่มครูผู้สอนที่ไม่เคยผ่านการอบรมจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนส่วนมากเคยผ่านการอบรมการวิจัยในชั้นเรียนจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 96.23 กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนที่ไม่เคยผ่านการอบรมจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 3.77 และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 73.77 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 73.58 ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.57 และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ตาราง 5 บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
โรงเรียน จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อ	บทบาทของผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัย	3.27	0.75	ปานกลาง	3
2	ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.32	0.47	ปานกลาง	2
3	ด้านการให้ความสำคัญต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.24	0.97	ปานกลาง	4
4	ด้านกรมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.41	0.62	ปานกลาง	1
	รวมค่าเฉลี่ย	3.31	0.70	ปานกลาง	

จากตาราง 5 พบว่าบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของ
ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าอยู่ระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้
ด้านกรมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.41$) ด้านกรให้การยอมรับนับถือครู
ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.32$) ด้านกรส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัย ($\bar{X} = 3.27$)
ด้านกรให้ความสำคัญต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.24$)

ตาราง 6 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
และครู

ข้อ	การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัยในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	มีการวางแผน กำหนดนโยบายและแนวทางการทำวิจัยในโรงเรียน	3.39	.852	ปานกลาง	4
2	ประชุมคณะกรรมการเพื่อชี้แจงนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน	3.53	.671	มาก	1
3	จัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อรองรับการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.49	.705	ปานกลาง	3
4	จัดสรรงบประมาณและหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน	3.01	.722	ปานกลาง	10
5	สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการจัดหาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อค้นคว้าการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.23	.746	ปานกลาง	6
6	จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการวิจัยเช่นจัดให้มีมุมหรือห้องสำหรับการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียน	3.16	.749	ปานกลาง	7
7	จัดอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่นคอมพิวเตอร์ กระดาษ เป็นต้น	3.33	.814	ปานกลาง	5
8	แนะนำเทคนิควิทยาการ วิธีสืบค้นข้อมูลหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.08	.711	ปานกลาง	8
9	จัดหาผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นที่ปรึกษาแก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.02	.825	ปานกลาง	9
10	นิเทศ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน	3.52	.771	ปานกลาง	2
	รวมค่าเฉลี่ย	3.27	0.57	ปานกลาง	

จากตาราง 6 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
และครูผู้สอน

ข้อ	การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
11	ให้การยกย่องชมเชยแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งในประชุมโรงเรียนและที่อื่น ๆ	3.18	.781	ปานกลาง	9
12	ให้เกิดศิขริบหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.49	.775	ปานกลาง	2
13	สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยได้เป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน	3.35	.712	ปานกลาง	5
14.	ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยให้มี โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน	3.39	.678	ปานกลาง	3
15	เปิดโอกาสให้บุคลากรกำหนดแนวทางการทำงานด้วยตนเองอย่างอิสระเป็นการยอมรับความสามารถและสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร	3.39	.684	ปานกลาง	3
16	ให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและการวางแผนหรือพัฒนางานวิชาการ	3.32	.660	ปานกลาง	7
17	ส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูท่านอื่น	3.24	.842	ปานกลาง	8
18	สนับสนุนให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรไปเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป	3.32	.750	ปานกลาง	6
19	จัดและส่งเสริมให้บุคลากร ได้ร่วมเป็นผู้นิเทศในชั้นเรียนด้านการวิจัยในชั้นเรียน	3.10	.771	ปานกลาง	10

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
20	มีการนำเอาผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน	3.42	.810	ปานกลาง	1
	รวมค่าเฉลี่ย	3.32	0.47	ปานกลาง	

จากตาราง 7 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน

ข้อ	การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
21	ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน	3.68	.794	มาก	1
22	สนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	3.28	.707	ปานกลาง	5
23	ชี้แนะ กระตุ้น ให้ครูปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	3.43	.787	ปานกลาง	2
24	ติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งความรู้หรือผู้รู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนให้ครูทราบ	3.16	.642	ปานกลาง	6

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
25	ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้ครูอ่านจากตำราเอกสารและวารสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.37	2.883	ปานกลาง	4
26	เปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้และข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนในเวลาว่าง	3.38	.727	ปานกลาง	3
27	เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	3.02	.808	ปานกลาง	8
28	จัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในงานวิจัยในชั้นเรียน	3.01	.768	ปานกลาง	9
29	จัดให้มีประชุมปฏิบัติการทางการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู	3.09	.789	ปานกลาง	7
30	เชิญครูต้นแบบการทำวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้แก่ครู	3.00	.822	ปานกลาง	10
	รวมค่าเฉลี่ย	3.24	0.97	ปานกลาง	

จากตาราง 8 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาท ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 21 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน
 และครูผู้สอน

ข้อ	การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
31	จัดระบบให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับหน้าที่รับผิดชอบของตน	3.27	.704	ปานกลาง	5
32	ให้คำแนะนำ ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	3.19	.649	ปานกลาง	9
33	มีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน	3.20	.718	ปานกลาง	8
34	ให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	3.26	.681	ปานกลาง	6
35	เป็นผู้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.28	.702	ปานกลาง	4
36	จัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูเช่นความอิสระ กล้าคิด ค้นคว้า ทดลองความใหม่ ๆ	3.18	.686	ปานกลาง	10
37	มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาจนได้แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน	3.78	.602	มาก	2
38	เป็นผู้มีส่วนร่วมในการคิดหาทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน	3.25	.633	ปานกลาง	7
39	จัดให้มีความผู้นำด้านการวิจัย เพื่อจูงใจให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน	3.76	.594	มาก	3
40	ส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน	4.01	.293	มากที่สุด	1
	รวมค่าเฉลี่ย	3.41	0.62	ปานกลาง	

จากตาราง 9 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาท ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 40 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อ 37 และข้อ 39 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ระดับบทบาทโดยรวมทุกด้านของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน

N	\bar{X}	S.D	Test Value = 3.00 t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference
98	3.59	.30	19.30*	97	.000	.59

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ระดับของบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

N	\bar{X}	S.D	Test Value = 3.00 t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference
350	3.27	.57	8.90	349	.000	.27

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ระดับของบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

N	\bar{X}	S.D	Test Value = 3.00 t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference
342	3.29	.54	9.99*	341	.000	.29

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 13 ระดับของบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

N	\bar{X}	S.D	Test Value = 3.00 t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference
349	3.24	.67	6.62*	348	.000	.24

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทด้านให้ความสำคัญกับการวิจัย
ในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ระดับของบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

N	\bar{X}	S.D	Test Value =3.00 t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference
106	3.67	.36	18.96*	105	.000	.67

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทด้านการมีความรับผิดชอบต่อครู
ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 15 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของ
ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน

ข้อความ	ครูผู้สอน		ผู้บริหารโรงเรียน		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัย ในชั้นเรียน	3.12	0.75	3.62	0.56	5.985*
2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้น เรียน	3.15	0.73	3.70	0.55	2.652*
3. การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.07	1.00	3.62	0.61	3.148*
4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้น เรียน	3.04	0.64	3.67	0.56	8.506*
รวมค่าเฉลี่ย	3.09	0.78	3.65	0.57	5.072*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 15 พบว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร
โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 16 เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียน ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน

แหล่งความแปรปรวน	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)
1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัย					
Equal variances assumed	1.20	.27	.976	92	.332
Equal variances not assumed			.756	8.926	.469
2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน					
Equal variances assumed	.49	.48	1.693	92	.094
Equal variances not assumed			1.410	9.114	.192
3. การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน					
Equal variances assumed	4.98	.02	1.269	92	.208
Equal variances not assumed			.885	8.703	.400
4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย					
Equal variances assumed	.01	.91	1.589	92	.115
Equal variances not assumed			1.533	9.619	.157

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าผู้บริหาร
โรงเรียนที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียน มีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ที่ผ่านและไม่ผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมไม่แตกต่าง
กัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัย					
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	5.79	3	1.93	5.98	.001*
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	111.60	346	.32		
รวม (Total)	117.39	349			
2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน					
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	2.28	3	.76	2.65	.049
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	97.24	338	.28		
รวม (Total)	97.24	338	.28		
3. การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน					
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	4.27	3	1.42	3.14	.025
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	156.22	345	.45		
รวม (Total)	160.50	348			
4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัย					
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	2.01	2	1.00	8.50	.000*
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	12.22	103	.11		
รวม (Total)	14.24	105			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีความ คิดเห็นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 3 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการ ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัย และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของ ครูผู้สอน จึงทดสอบคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

ตาราง 18 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ที่มีต่อการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหาร โรงเรียน เป็นรายคู่ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.05	3.28	3.54	3.27
ขนาดเล็ก	3.05		.22	.48*	.64
ขนาดกลาง	3.28			.26	.41
ขนาดใหญ่	3.54				.15
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.27				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่าบทบาทของผู้บริหาร ในโรงเรียนขนาดเล็ก กับ โรงเรียนขนาดใหญ่มี บทบาทต่อการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหาร ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมี ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
ที่มีต่อการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหาร
โรงเรียน เป็นรายคู่ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.15	3.30	3.33	3.82
ขนาดเล็ก	3.15		.15	.18	.67
ขนาดกลาง	3.30			.02	.51
ขนาดใหญ่	3.33				.49
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.82				

จากตาราง 19 พบว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง
โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีบทบาทต่อการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้น
เรียนของครูผู้สอนไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 20 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
ที่มีต่อการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
โรงเรียน เป็นรายคู่ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.07	3.24	3.42	3.90
ขนาดเล็ก	3.07		.16	.34	.82
ขนาดกลาง	3.24			.18	.65
ขนาดใหญ่	3.42				.47
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.90				

จากตาราง 20 พบว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ต่อการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ที่มีต่อการความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน เป็นรายคู่ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.68	3.61	4.05	3.67
ขนาดเล็ก	3.68		.06	.37*	
ขนาดกลาง	3.61			.44*	
ขนาดใหญ่	4.05				
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.67				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กับโรงเรียนขนาดใหญ่ และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ต่อการความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ตาราง 22 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมทุกด้านเป็นรายคู่ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		3.16	3.57	3.76	3.59
ขนาดเล็ก	3.16		.04	.14	
ขนาดกลาง	3.57			.19	
ขนาดใหญ่	3.76				
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.59				

จากตาราง 22 พบว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษต่อการความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร	
	จำนวน (n=244)	ร้อยละ	จำนวน (n=106)	ร้อยละ
1. ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน				
1.1 ศึกษาคุณงานและเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้	83	34.02	55	51.89
1.2 ประชุมครูเพื่อชี้แจงบทบาทภาระหน้าที่ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน	95	38.93	60	56.60
1.3 ให้คำปรึกษาการทำวิจัยและหาข้อมูลแหล่งค้นคว้า	74	30.33	44	41.51
2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน				
2.1 ยกย่อง ชมเชย และให้ผลงานแก่ครูผู้ทำวิจัย	78	31.97	60	56.60
2.2 ให้การยอมรับผลงานเพื่อนำเสนอวิชาการ	90	36.89	43	40.57
2.3 ปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	85	34.84	40	37.74
2.4 เปิดโอกาสให้กำหนดแนวทางทำงานอย่างอิสระ	50	20.49	35	33.02
3. การให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน				
3.1 ส่งเสริมให้ครูคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ	66	27.05	43	40.57
3.2 ติดตามและนิเทศงานวิจัยอยู่เสมอ	75	30.74	35	33.02
3.3 จัดสรรงบประมาณให้แก่ครูผู้ทำงานวิจัย	80	32.79	36	33.96
3.4 กำหนดปฏิทินปฏิบัติทำงานวิจัย	55	22.54	36	33.96
4. มีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน				
4.1 จัดวิทยากรคอยติดตาม และให้คำปรึกษา	57	23.36	56	52.83

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร	
	จำนวน (n=244)	ร้อยละ	จำนวน (n=106)	ร้อยละ
4.2 มีส่วนร่วมในการทำวิจัยกับครูผู้ทำวิจัย	91	37.30	25	23.58
4.3 คอยช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาครูผู้ทำวิจัย	85	34.84	40	37.74
5. ปัญหาการทำวิจัย				
5.1 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน	62	25.41	48	45.28
5.2 ครูผู้สอนไม่คิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการสอน	64	26.23	58	54.72
5.3 ขาดงบประมาณสนับสนุน	51	20.90	40	37.74
5.4 ครูผู้สอนและผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน	55	22.54	34	32.08

จากตาราง 23 พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ดังนี้

บทบาทด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนมีการศึกษาคูงานและเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ พร้อมทั้งจัดประชุมครูเพื่อชี้แจงบทบาทภาระหน้าที่ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนและให้คำปรึกษาการทำวิจัยและหาข้อมูลแหล่งค้นคว้า

บทบาทด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทด้านการยกย่อง ชมเชย ให้ผลงานแก่ครูผู้ทำวิจัย ยอมรับผลงานเพื่อนำเสนอผลงานวิชาการและปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเปิด โอกาสให้กำหนดแนวทางทำงานอย่างอิสระ

บทบาทด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ติดตามและนิเทศงานวิจัยอยู่เสมอ จัดสรรงบประมาณให้แก่ครูผู้ทำงานวิจัยและกำหนดปฏิทินปฏิบัติการทำงานวิจัย

บทบาทด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนมีการจัดวิทยากรคอยติดตาม และให้คำปรึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัยกับครูผู้ทำวิจัย คอยช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาครูผู้ทำวิจัย

ส่วนปัญหาบทบาทผู้บริหารต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนไม่คิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการสอน ขาดงบประมาณสนับสนุน และผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาท ของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยจำแนกตามประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียน ที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูและผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแตกต่างกัน
3. ผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ที่มีประสบการณ์อบรมวิจัยในชั้นเรียน มีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู แตกต่างจากผู้บริหาร โรงเรียนที่ไม่มีประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน
4. ครูและผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน และ ครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 โดยยึดข้อมูลจากทำเนียบโรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2551 จัดทำโดยฝ่ายแผนงานและงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 3 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 238 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 238 คน มีครูจำนวน 3,172 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากจำนวนประชากรคือ ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 238 คน จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน และจากจำนวนประชากร คือครู จำนวน 3,172 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน โดยการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-149) หลังจากนั้นจะทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้น โดยได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นการหาความเที่ยงตรงแบบ Face Validity แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้นำแบบสอบถามที่ผ่านคำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ โดยทดลองใช้ (Try-out) กับผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .9845 ซึ่งมีค่าสูงและผ่านเกณฑ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 3 จำนวน 485 ฉบับ และได้รับกลับคืน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.16

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติตามสมมติฐาน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05
5. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 350 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง คือ ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือ ประชุมคณะครูเพื่อชี้แจงนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน อันดับที่ 2 นิเทศ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน และอันดับที่ 3 คือ จัดทำแผนงานหรือ โครงการเพื่อรองรับการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

1.2 ด้านการให้ยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือ มีการให้เกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และมีการนำเอาผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน อันดับที่ 2 ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน และเปิดโอกาสให้บุคลากรกำหนดแนวทางการทำงานด้วยตนเองอย่างอิสระเป็นการยอมรับความสามารถและสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร ตามลำดับ

1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาท ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือ ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน อันดับที่ 2 คือ ชี้แนะ กระตุ้น ให้ครูปรับปรุงกระบวนการเรียนการ

สอนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และอันดับที่ 3 คือเปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้และข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนในเวลาว่าง ตามลำดับ

1.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 1 คือส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน อันดับ 2 คือมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาจนได้แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน และอันดับ 3 คือจัดให้มีความเป็นผู้นำด้านการวิจัย เพื่อจูงใจให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน โดยภาพรวมมีทัศนะไม่แตกต่างกันทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการอบรมวิจัย และไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน มีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ .05

5. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ใน โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ พบว่าบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในงานวิจัย และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ บทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนดังนี้

6.1 บทบาทด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการศึกษาคุณงานและเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ พร้อมกับจัดประชุมครูเพื่อชี้แจงบทบาทภาระหน้าที่ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนและให้คำปรึกษาการทำวิจัยและหาข้อมูลแหล่งค้นคว้า

6.2 บทบาทด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทด้านการยกย่อง ชมเชย ให้ผลงานแก่ครูผู้ทำวิจัย ยอมรับผลงานเพื่อนำเสนอผลงานวิชาการ และปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเปิดโอกาสให้กำหนดแนวทางทำงานอย่างอิสระ

6.3 บทบาทด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ติดตามและนิเทศงานวิจัยอยู่เสมอ จัดสรรงบประมาณให้แก่ครูผู้ทำงานวิจัยและกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานวิจัย

6.4 บทบาทด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดวิทยากรคอยติดตาม และให้คำปรึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัยกับครูผู้ทำวิจัย คอยช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้กับครูผู้ทำวิจัย

6.5 ส่วนปัญหาบทบาทผู้บริหารต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนไม่คิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการสอน ขาดงบประมาณสนับสนุน และผู้บริหาร ไม่ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนต้องดำเนินการสนับสนุนให้ผู้สอนทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 :16) บัญญัติไว้ให้ผู้บริหาร

โรงเรียนมีบทบาทในการพัฒนาครูให้ทำวิจัยในชั้นเรียน จึงทำให้ครูต้องปฏิรูปตัวเองให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาพัฒนากระบวนการสอนที่หลากหลายขึ้นเพื่อสร้างผลงานวิจัยในนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้อันแต่ละสาระการเรียนรู้ แต่เนื่องจากผลการวิจัยตามความคิดเห็นของครูกับผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมพบว่า บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 เพราะเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเพิ่มบทบาทพัฒนาการบริหารการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยผู้บริหารต้องมีนโยบายที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยงานวิจัยของผดุงศักดิ์ วิไลลักษณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยที่มีผลในระดับมาก คือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการทำวิจัยและ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนมากที่สุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสามารถให้คำปรึกษาแนะนำ นิเทศ การทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูได้ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนทำการวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารมีการสนับสนุนให้บุคลากรได้เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการทำวิจัย บทบาทของผู้บริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการกระตุ้น หรือสร้างเงื่อนไขเพื่อให้ครูผู้สอนเกิดพลังที่จะสร้างผลงานในนวัตกรรมใหม่ ๆ แก่องค์กรสถานศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนค้อบพบาท
 ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจาก ครูมีความคาดหวังในบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในเรื่องของการเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผน นโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนและสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา (ธีระ รุณเจริญ และคณะ. 2545:37) และงานวิจัยของ พรพิมาน วงษ์ปัดดา (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูคือ แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ นโยบายการศึกษา แต่เนื่องจากการปฏิบัติภาระงานของผู้บริหาร โรงเรียนในสภาพจริงยังไม่ค่อยเข้าใจในนโยบายการวิจัยในชั้นเรียนเท่าที่ควรและไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่าง

จริงจัง จากผู้บริหาร โรงเรียนมากนั้น (บุญลือ ไชยจิต. 2545: 85) ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนต้องแสดงบทบาทในการส่งเสริมพัฒนาครูบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์และความเจริญก้าวหน้า เพื่อสามารถนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ คาร์ณิ อักเทพ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนหนองแดงวิทโยคม อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ครูที่ร่วมกันพัฒนาการทำวิจัย โดยใช้หลักการทำวิจัยปฏิบัติการ ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นการวางแผน 2. ขั้นการปฏิบัติ 3. ขั้นการสังเกต 4. ขั้นการสะท้อนผล เพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาตามความเหมาะสม

3. บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์การอบรมการวิจัยในชั้นเรียน และไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน มีบทบาทต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนที่เคยผ่านการอบรมวิจัยไม่ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยในชั้นเรียนการไม่นำเอาผลงานการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของผดุงศักดิ์ วิไลลักษณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนมากที่สุด คือ ผู้บริหาร โรงเรียน สอดคล้องกับการวิจัยทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนทุกระดับให้ความสำคัญกับนโยบายวิจัยน้อย วัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยไม่เพียงพอกับความต้องการ รวมทั้งบุคลากรขาดความเข้าใจในงานด้านวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 6) ด้วยเหตุนี้บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนจึงมีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร โดยเฉพาะองค์กรสถานศึกษา

4. บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันย่อมมีจำนวนครูที่แตกต่างกันและมีปัจจัยเสริมต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งค้นคว้า และเครื่องวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทำวิจัยใน

ชั้นเรียน ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในขนาดของโรงเรียนที่ต่างกันย่อมส่งผลต่อปัจจัยด้านการสนับสนุนเรื่องงบประมาณและแหล่งทุน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญต่อการพัฒนาครูผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนต้องส่งเสริมพัฒนาครู ให้มีความรู้เรื่องวิจัย โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยมาให้ความรู้และพัฒนาคูอยู่เสมอ
2. ผู้บริหาร โรงเรียนต้องกระตุ้นครูผู้สอนในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน
3. ผู้บริหาร โรงเรียนต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และจัดสรรงบประมาณที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ผู้บริหาร โรงเรียนต้องพัฒนาตนเองทางด้านงานวิจัยเพื่อเป็นที่ปรึกษาและแนะแนวครู

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนต่อไป
2. ควรศึกษาปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กองการวิจัยทางการศึกษา. (2547). *วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คงศักดิ์ ธาตุทอง. (2542. ตุลาคม). “ การประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน” *วารสารวิชาการ*. 2 (10) : 10- 48.
- ชัยพจน์ รั้งาม. (2538. เมษายน-พฤษภาคม). “ การวิจัยในชั้นเรียน,” *วารสารการวิจัยทางการศึกษา*. 2 (4) : 28- 47.
- ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย. (ม.ป.ป.). *การวิจัยในชั้นเรียนตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ*. (ม.ป.พ.).
- คารุณี อัครเทพ. (2547). *การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนหนองแดงวิทย์คอม อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ถนัดวิทย์ ทองคำ. *บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธนิศา ธนสีรังกูร. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหากับความต้องการในการดำเนินการวิจัยในโรงเรียนของครูผู้สอน* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธเนศ ขำเกิด. (2542, สิงหาคม). “ การวิจัยและพัฒนา (R&D) : กระบวนการศึกษาค้นคว้าสู่คุณภาพ,” *วารสารวิชาการ*. 2 (8) : 13-17.
- ธีระ รุณเจริญ และคณะ. (2545). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทเอสโกลการพิมพ์.
- น้อม งามนิสัย และคณะ. (2545). *สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตร จำกัด.
- บัญญัติ อึ้งสกุล. (2539. เมษายน - มิถุนายน). “ บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน,” *วารสารพัฒนาหลักสูตร*. 15 (125) : 61-73.

- บุญถื่อ ไชยจิต. (2545). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริม
การวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจพร ทองโอ. (2546). ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ประวิต เอรารวรรณ. (2542). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- เปลี่ยน พากเพียร. (2537). บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ตามความคิดเห็นของหัวหน้า
ส่วนราชการในระดับอำเภอและผู้บริหารโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผดุงศักดิ์ วิไลลักษณ์. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระ คศ.ม.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฝ่ายวิชาการ มีเดีย อินเทลลิเจนซ์ เทคโนโลยี. (2546). รวมกฎหมายการศึกษาระดับปฐมวัย.
กรุงเทพฯ : บริษัท มีเดีย อินเทลลิเจนซ์ เทคโนโลยี จำกัด.
- พยุงค์ศักดิ์ จันทร์สุรินทร์. (2541, สิงหาคม). "การวิจัยในชั้นเรียน : ทางเลือกใหม่ของการนิเทศ
การสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา," วารสารวิชาการ. 1 (8) : 2-12 .
- พิชิต ฤทธิงกูญ. (2547). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ : ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน.
พิมพ์ครั้งที่ 4. (ม.ป.พ.).
- พิมพ์พันธ์ เฉลิมคุปต์. (2544, สิงหาคม). "วิจัยในชั้นเรียน : ทักษะวิชาครูยุคปฏิรูปการศึกษา,"
สถานปฏิบัติ. 4 (41) : 47.
- พรพิमान วงษ์ปัดดา. (2546). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครู
ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. การค้นคว้าอิสระ คศ.ม.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2529). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเคเนชั่นโปรด.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 1-2) (2542-2545 ปรับปรุง 2546-8). กรุงเทพฯ ฯ :
ศูนย์ ไทศล.

มณูญ ไชยทองศรี. (2544). ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากร โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. การค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2548). คู่มือวิทยานิพนธ์. บุรีรัมย์ (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 3.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

มนสิข สิริสมบุญ. (2547). ชุดฝึกปฏิบัติการเหนือตำรา : การทำวิจัยในชั้นเรียน.
พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก : (ม.ป.พ.).

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทนามมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด.

ลัดดา คำพลงาม. (2540). กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อ
พฤติกรรมการสอน. วิทยานิพนธ์ ก.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

เลื่อน มีพันธ์. (2546). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านดั่ง อำเภอรามัญ จังหวัดศรีสะเกษ. การค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วันทิพย์ สีนสูงสุด. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : สยามมิตรการพิมพ์.
สำนักพิมพ์ช่างศึกษาวิจัย.

ศิริพงษ์ เสาภาน. (2547). การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : บุ๊คพอยท์.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2539). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรบัณฑิต.

สมเดช สิมแสง . (2549). คู่มือบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม พ.ร.บ.
การศึกษาแห่งชาติ. นครสวรรค์ : ริมปิงการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2536). มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
ข้าราชการครู. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. ข้อมูลบุคลากรทางการศึกษา ปี 2551 ม.ป.พ. อัดสำเนา.

- สุนทร ขวัญคำ. (2549). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
โรงเรียนแสงโตนวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรพล พุฒคำ. (2522). บทบาทของสภาฝึกหัดครู. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ ๑ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไค้งตระกูล. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ ๑ :
บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- อัจฉรา สระวาสี. (2540, มิถุนายน - กรกฎาคม). “ การวิจัยแบบมีส่วนร่วม, ”
วารสารข้าราชการครู. 17 (5) : 15-17.
- อุบลรัตน์ สุพล. (2546). การพัฒนาครูผู้สอนด้านการวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. การค้นคว้าอิสระ
กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Brown, B. L. (2002). "Improving teaching practices through action research," **Dissertation
Abstracts International**. Oct.
- Hernandez – Tutop, J.E. (2006). “Professional Development : Implementing Action Research for
Implosive Classroom Teaching,” **Dissertation Abstract International**. 54(4) :
18379 – A ; October.
- Kenneth, William. (1998). **Research Methods in Education : An Introduction**.
Boston : Allyn And Bacon.
- Mettetal, G., & Cowen , P . (2000) **Assessing Learning Through Classroom Action
Research**. Retrieved June 20 , 2007 from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit>
- Mingucci , Monica Marcolin. (2004). “Action Research as ESL Teacher Professional
Development,” **Dissertation Abstract International**. 63(2) : 16072 – A ; August.
- Toni, J. (2004). **An Examination of The Role of The Helping Teacher**. Retrieved
December 15, 2007 from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/MQ93745>
- Saha , J.L. (1955). “Attitudes Towards Education Research. Knowledge and Policy – making
Among American Australian School Principals”. **The Use of Educational
Research**. 23 : 1-7.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก : ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๘๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอำนาจ เกิดแสงรัตน์

ด้วยนายสังจา พรหมเมตตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยมี รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๘๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณบุญส่ง พรหมณ์ศิริ

ด้วยนายสัจจา พรหมเมตตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยมี รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่งจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๘๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณทิรา สีแสน

ด้วยนายสังจา พรหมเมตตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยมี รองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก : ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๘๘๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรด อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ด้วยนายสัจจา พรหมเมตตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยมีรองศาสตราจารย์โกวิท เชื้อมกลาง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายสัจจา พรหมเมตตา ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก : ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศบ ๐๕๔๕.๑๑/ ๘๘๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

ด้วยนายสังจา พรหมเมตตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยมีรองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก : ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีรัตนบุรี
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ชุดที่

เรื่อง

บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ในของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
2. แบบสอบถามฉบับนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ในของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียน ได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ในของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3
3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง
4. การวิจัยครั้งนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะประเมินการปฏิบัติงานของบุคคลหรือหน่วยงานใด การตอบแบบสอบถามของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อการศึกษายิ่งสูงสุด
ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

นายสัจจา พรหมเมตตา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหาร

การศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

- ชาย
- หญิง

2. สถานภาพตำแหน่ง

- ครูผู้สอน
- ผู้บริหาร โรงเรียน

3. ประสบการณ์การอบรมการวิจัยในชั้นเรียน

- เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน
- ไม่เคยผ่านการอบรมวิจัยในชั้นเรียน

4. ขนาดโรงเรียนของท่าน

- โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 121 คน)
- โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 - 600 คน)
- โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 - 1500 คน)
- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของ
ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งแบ่งระดับการปฏิบัติไว้ 5
ระดับ ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ที่	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
0	จัดให้มีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยที่ชัดเจน		✓			
00	สนับสนุนอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน			✓		

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อที่ 0 ผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร 4 แสดง
ว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการจัดให้มีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยที่ชัดเจน มี
การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากตัวอย่างข้อที่ 00 ผู้ตอบกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร 3
แสดงว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการสนับสนุนอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อการทำวิจัย
ในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ที่	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
		5	4	3	2	1
	การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน					
1	มีการวางแผน กำหนดนโยบาย และแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียน					
2	ประชุมคณะครูเพื่อชี้แจงนโยบาย วัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ใน การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน					

ที่	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร			
3	จัดทำแผนงานหรือ โครงการเพื่อรองรับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน				
4	จัดสรรงบประมาณและหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน				
5	สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการจัดหาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่างๆ เพื่อค้นคว้าการทำวิจัยในชั้นเรียน				
6	จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัย เช่น จัดให้มีมุมหรือห้องสำหรับการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในชั้นเรียน				
7	จัดหาอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ กระดาษ เป็นต้น				
8	แนะนำเทคนิค วิทยาการ วิธีสืบค้นข้อมูล หรือนวัตกรรมใหม่ๆ แก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน				
9	จัดหาผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นที่ปรึกษาแก่ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน				
10	นิเทศ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน				
	การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน				
11	ให้การยกย่องชมเชย แก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งในที่ประชุมโรงเรียนและที่อื่นๆ				
12	ให้เกิดวิทยานิพนธ์หรือรางวัลแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน				
13	สนับสนุนให้ครูผู้ทำวิจัยได้เป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน				
14	ส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยได้มีโอกาสปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน				
15	เปิดโอกาสให้บุคลากรกำหนดแนวทางการทำงานด้วยตนเองอย่างอิสระ เป็นการยอมรับในความสามารถและสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร				

ที่	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
16	ให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนได้มีส่วนร่วมในการรับฝึคชอบและการวางแผนหรือพัฒนางานวิชาการ					
17	ส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูท่านอื่น					
18	สนับสนุนให้นำผลการวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรไปเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป					
19	จัดและส่งเสริมให้บุคลากรได้ร่วมเป็นผู้นิเทศในชั้นเรียนด้านการวิจัยในชั้นเรียน					
20	มีการนำเอาผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ					
	การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน					
21	ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน					
22	สนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน					
23	ชี้แนะ กระตุ้น ให้ครูปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน					
24	ติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งความรู้หรือผู้รู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนให้ครูทราบ					
25	ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยการแนะนำให้ครูอ่านจากตำรา เอกสารและวารสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน					
26	เปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ และข้อมูลต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนในเวลาว่าง					
27	เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน					
28	จัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในงานวิจัยในชั้นเรียน					

ที่	บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร				
29	จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการทางการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู					
30	เชิญครูต้นแบบการทำวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้แก่ครู					
31	จัดระบบให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับหน้าที่รับผิดชอบของตน					
32	ให้คำแนะนำ ความรู้ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน					
33	มีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน					
34	ให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู					
35	เป็นผู้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน					
36	จัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้า ทดลองความคิดใหม่ๆ					
37	มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาจนได้แนวทางที่จะนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน					
38	เป็นผู้มีส่วนร่วมในการคิดหาทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน					
39	จัดให้มีครูผู้นำด้านการวิจัย เพื่อจูงใจให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน					
40	ส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 3 ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. การให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ.....

.....

3. การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ.....

.....

4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

N of Cases = 29.0

N of

Statistics for Mean Variance Std Dev Variables

Scale 138.9310 964.3522 31.0540 40

Reliability Coefficients 40 items

Alpha = .9845

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ฉ

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสัจจา พรหมเมตตา
วัน เดือน ปีเกิด วันที่	11 กุมภาพันธ์ 2519
สถานที่เกิด	38 หมู่ 6 ตำบลหนองข่า อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	262 หมู่ 1 ตำบลกุดชุมแสง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าหน้าที่ธุรการ ครูผู้สอนประถมศึกษาปีที่ 5 - 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านนาสีดา ตำบล บ้านคือ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2532 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสมบูรณ์ ตำบลหนองข่า อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2538 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองบัวแดงวิทยา ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2542 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2554 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์